LTSR Valstybinė RESPUBLIKINĖ BIBLIOTEKA

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 35 c. KETVIRTADIENIS — THURSDAY, KOVAS — MARCH 22, 1990 Nr. 57

Alg (LKA) 2537

Kremlius: „Lietuvoje galioja Sovietų įstatymai"

Pirmasis susitikimas su Gorbačiovu

Maskva, kovo 20 d. (UPI) — Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovas susitiko su dviem Lietuvos delegacijos nariais pirmam pokalbiui tarp Maskvos ir atsiskyrusios respublikos, nors de facto pavergtos.

Egidijus Bičkauskas, Lietuvos parlamento narys, pasižymėjęs teisininkas, parinktas vadovauti delegacijai, kartu su Vaidotu Antanaičiu kalbėjosi su Gorbačiovu jo Kremliaus įstaigoje pirmadienio vakare, maždaug tuo pačiu metu, kai Kremlius įsakė savo ministerijoms kontroliuoti visas Lietuvos įmones bei fabrikus ir jėgaines ir nedaryti jokių sutarčių su Lietuva.

„Pusės valandos pokalbyje daug buvo pasakyta — blogo ir gero" pasakė Bičkauskas UPI agentūrai Maskvoje. Lietuvos delegacijoje yra 6 nariai; be jau dviejų minėtų, dar yra Algirdas Brazauskas, Lietuvos Komunistų partijos sekretorius ir Ministerių tarybos pirmininkės pavaduotojas, Jūratė Kupliauskienė, ekonomistė ir Komunistų partijos narė, Nikolajus Medvedevas, inžinierius ir rusas, gimęs Lietuvoje, Lietuvos Komunistų partijos narys ir Sąjūdžio bei parlamento narys, Juozas Olekas, gydytojas ir Lietuvos Socialdemokratų partijos bei Sąjūdžio narys. Jie visi yra Sovietų Sąjungos Aukščiausiosios tarybos deputatai, o Brazauskas, Bičkauskas ir Medvedevas yra ir Lietuvos parlamento nariai.

Kita komisija

Kita Lietuvos atstovų grupė buvo paskirta reprezentuoti Lietuvos Respublikos interesus Sovietų Sąjungos Aukščiausiame Soviete ir informuoti Sovietų tarybą priimtais Lietuvos Respublikos įstatymais. Šią komisiją sudaro Antanaitis, vadovas, Bičkauskas, Kupliauskienė, Medvedevas, Olekas ir Romas Gudaitis, kuris yra Lietuvos Komunistų partijos ir Sąjūdžio narys.

Susitikime

Bičkauskas atsisakė plačiau papasakoti spaudai, kas buvo kalbama su Gorbačiovu, pasakydamas, jog susitikimo atmosfera buvo „visiškai normali". Susitikime, atrodo, buvo liesta telegramos turinys, kurioje suprasta, kad būtų atsisakyta nuo nepriklausomybės deklaracijos. Bičkauskas pasakęs, jog jis ir jo kolega Antanaitis nėra skaitę min. pirm. Ryžkovo įsakymo, kai jie susitiko su Gorbačiovu. Tada prez. Gorbačiovas juos trumpai painformavęs. Tai Sovietų vyriausybės pirmasis įsakymas, kuriame jau vykdoma prezidentui Gorbačiovui suteikta egzekutyvinė teisė krizės atveju, kurią jis čia ir panaudojo.

Tą įsakymą „Tasso" agentūra tuoj paskelbė viešai. Jame įsakoma „atitinkamoms ministerijoms perimti kontrolę komunikacijos stočių, žvejybos laivų ir įmonių įrengimų, kurie yra vyriausybės nuosavybe. Sovietų Muitų administracijai, Vidaus reikalų ministerijai ir KGB įsakyta palaikyti tvarką Lietuvos Socialistinėje respublikoje". „Sovietų vyriausybė pavedė geležinkelių, laivyno, žvejybos ir civilinės aviacijos ministerijoms užtikrinti, kad būtų tęsiamas susisiekimo darbas, nepažeisti Lietuvos Sovietų Socialistinės respublikos gyventojų interesai. Taip pat įspėjami lietuviai, jog priimti įstatymai, kurie priešinasi Sovietų finansų ir kreditų sistemai, bus laikomi neteisėtais, taip pat ir ekonominiai ryšiai su užsieniu draudžiami. Įsakyta atsisakyti sienų kontrolės punktų, kuriuos norėjo įvesti Lietuvos vyriausybė.

Įvedė daugiau kariuomenės

Sovietų įstatymai Lietuvoje galioja, pareiškė Kremlius. Naujomis žiniomis, padidėjo kareivių daliniai Lietuvoje. Klaipėdos uostas visiškai perimtas Vidaus reikalų ministerijos ir KGB žinion. Kariuomenės daliniai pasiskleidę įvairiose Lietuvos teritorijos srityse. Bet Sovietų Užsienio ministerijos atstovas G. Gerasimovas tebesako, jog Lietuvoje nėra manevrų ar naujų kariuomenės dalinių, tai tik kariniai pratimai.

Vilniuje stengiamasi dirbti ramiai, be panikos. Tarybos kai kurie nariai pareiškė UPI žurnalistui: „Mes sakome, kad Sovietų imperija rodo savo dantis. Bet mes manome, kad jie negali išgąsdinti Lietuvos. Mes laikomės šaltai. Jei mes būsime parklupdyti, atsikelsime ir eisime pirmyn". Sovietų televizija rodo programas iš Lietuvos mažumų veiklos, kurie tesudaro gal 20% gyventojų visame krašte. Ypač dabar rodomi iš Klaipėdos uosto prieš Lietuvą demonstracijų vaizdai, kur vienas kalbėtojas sako: „Mes nenorime gyventi buržuazinėje Lietuvoje".

Estai Kremliuje

Estijos prez. Arnoldas Ruutel taip pat susitiko su prez. Gorbačiovu, kuris raginęs neskelbti nepriklausomybės. Ten kartu dalyvavo Estijos min. pirm. Indrel Toome ir Estijos Komunistų vadas Vaino Valyas. Šis susitikimas su estais įvyko tuo metu, kai estai skelbė savo Liaudies Fronto rinkimų laimėtojus. Ruutel pasakė, jog Gorbačiovas paskyrė Sovietų parlamento pirmininką Anatolijų Lukjanovą tartis su estais dėl nepriklausomybės reikalų.

Vliko pareiškimas

Washingtonas. — Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo komitetas praneša, jog savo valdybos posėdyje kovo 17 ir 18 dienomis, atsivelgdamas į istorinius įvykius Lietuvoje, pareiškė savo solidarumą su naująja Lietuvos vyriausybe ir ragina JAV prezidentą pareikšti pozityvią pagalbą Lietuvos žmonėms, kad būtų skubiai atkurta nepriklausomybė.

Vyriausias komitetas taip pat smerkia Sovietų Liaudies deputatų Kongreso rezoliuciją, kuri buvo priimta kovo 16 d., paneigiančią Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją. Komitetas kreipėsi į JAV vyriausybę, kad patartų Sovietų prezidentui tuose reikaluose laikytis nuosaikiai.

Vlikas todėl įsteigia „Demokratinės Lietuvos atstatymo fondą" ir prašo Vakarų demokratinių institucijų paramos.

Minios lietuvių praėjusį antradienį demonstravo Vilniuje, pasisakydamos už nepriklausomybės deklaraciją, kai susidarė nervuota situacija tarp Kremliaus ir Lietuvos vyriausybės.

Ukrainoje dar Stalino dvasia

Ukraina. — Vasario 25 d. Kijeve įvyko šimtatūkstantinis mitingas, kurį organizavo Ukrainos liaudies Ruchas. Mitinge priimtas kreipimasis į Kijevo valdžią, kuriame reikalaujama nedelsiant išlaisvinti areštuotus studentus. Protestą Kijevo prokurorui V. Ševčenko pasirašė aukštųjų mokyklų rektoriai, apie šimtas kandidatų į Ukrainos TSR liaudies deputatus, TSRS liaudies deputatas V. Giščiukas. Oficialų protestą pareiškė Ukrainos liaudies Ruchas.

Kijevo prokuroras V. Ševčenko pareiškė, kad daugiausiai ką gali padaryti miesto valdžia, tai „kai kuriems areštuotiems sumažinti bausmės atlikimo laiką".

Studentų suvažiavimas

Vasario 24-26 dienomis Lvove vyko Ukrainos studentų Konferencijos, kuri vienija Ukrainos studentų sąjungą, Vakarų Ukrainos studentų broliją ir kitas studentų organizacijas, suvažiavimas. Dėl areštų Kijeve suvažiavime dalyvavo tik vienas Kijevo USS atstovas. Lvovo studentai mitinguose priėmė rezoliuciją, kurioje reikalaujama nedelsiant išlaisvinti areštuotus studentus. USK suvažiavimas priėmė sprendimą dėl visos Ukrainos studentų protesto streiko nuo kovo pirmos dienos.

Suėmė demonstrantus

Vasario 27 d. 12 USK narių ir suvažiavimo delegatų, vykdydami suvažiavimo nutarimus, atvažiavo į Kijevą ir pradėjo piketą prie miesto tarybos rūmų, reiklaudami išlaisvinti 10 anksčiau areštuotų USS aktyvistų ir streiko komiteto narių. Po pusvalandžio prie jų privažiavo milicijos autobusas. Vidaus reikalų skyriaus viršininkas Kondra Liukas per megafoną pasakė kad piketuotojai pažeidžia administracinio kodekso straipsnį, prilyginantį piketavimą prie nesankcionuoto mitingo. Studentai susėdo ir paskelbė pradedantys badavimą. Iš karto po to milicininkai pradėjo juos grūsti į mašinas. Majoras Kondra Liukas pareiškė, kad, kol jis valdžioje, gali pasodinti ir 100 ir 300 žmonių. Iš viso sulaikyta 12 piketuotojų.

Iš Valstybės departamento

Washingtonas. — Valstybės departamento spaudos konferencijoje į žurnalisto klausimą, kokia yra departamento reakcija į įvykius Lietuvoje, atsakė Spaudos direktoriaus pavaduotojas Boucher.

„Lietuviai laisvai išreiškė savo intencijas atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. JAV nuolatos palaiko Pabaltijo žmonių teisę, kad taikiai jie patys apsispręstų.

JAV pažymi, jog Lietuvos vyriausybė pareiškė esanti pasiruošusi kalbėtis visais teisėtais Sovietų klausimais, įskaitant ir ekonominius reikalus, derybų keliu. Mes taip pat pažymime pakartotą Sovietų pareiškimą, kad derybos, ne jėga, yra tikrasis būdas šioje situacijoje susitarti. Mes kreipėmės į Sovietų vyriausybę, kad savo interesus bei reikalavimus pareikštų tuoj pat pradėtais pasitarimais su Lietuvos vyriausybe.

Mes raginame pradėti dialogą. Tai bus komplikuotas bauginimo atmosferos ir didėjančios įtampos kelias. Tad šiuo klausimu Sovietų vyriausybės veiksmai ir pareiškimai paskutinių dienų metu kelia susirūpinimą. Mes stebime situaciją su dideliu dėmesiu".

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vlikas savo posėdyje apsvarstęs Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimą ir paskutinius įvykius Lietuvoje, liečiančius praktišką Lietuvos nepriklausomybės įgyvendinimą, įsteigė „Demokratinės Lietuvos atstatymo fondą" ir pradinei veiklai paskyrė 500,000 dol. Visuomenė ir organizacijos prašomos šį fondą remti. Adresas: Tautos Fondas, P.O. Box 02173, Woodhaven, NY 11421.

— Valstybės departamento Spaudos direktorė Margaret Tutwiler pareiškė, jog Lietuvos ir jos Pabaltijo kaimynų pastangos atgauti laisvę yra „pilnai ir išimtinai pateisinamos". Tai stipriausias iki šiol Valstybės departamento atsakingo asmens pareiškimas, pasisakantis už nepriklausomybės deklaraciją, kuri vienbalsiai buvo naujojo Lietuvos parlamento priimta, rašo AP žinių agentūra.

— Maskvos deputatas Sergėjus Stankevičius pasakė sesijoje,jog „kas įvyko Lietuvoje, buvo neišvengiama, kadangi mes padarėme klaidą tiek ilgai laukdami. Mums reikėjo pradėti tuoj pat pasitarimus su visomis respublikomis, kad būtų sudarytas naujas pagrindas federacijai".

— Taline estų deputatė Laura Vatra pasakė, jog „estai negali keisti savo politikos pagal Michailo Gorbačiovo idėjas".

— Kremliuje naujasis Aukščiausio Sovieto pirmininkas Anatolijus Lukjanovas pranešė, kad Lietuvos klausimu bus kalbama sesijoje dar šią savaitę.

— Kaliningrado srities deputatas Aleksandras Obolenskis, kalbėdamas Sovietų Kongreso sesijoje, pasakė, jog jis, kaip buvusios Rytų Prūsijos, kuriam priklauso ir Karaliaučiaus miestas, delegatas, kuris yra Sovietų Sąjungos dalimi ir įspraustas tarp Lenkijos ir Lietuvos, nenori,kad būtų bet kokie karinio pobūdžio susirėmimai Lietuvos teritorijoje.

— Pennsylvanijos valstijos asamblėja priėmė rezoliuciją, kuria pasisako už Lietuvos nepriklausomybę,ir pasiuntė raginimą JAV prezidentui ir Kongresui, kad nedelsiant padėtų Lietuvos vyriausybei.

— Burbanke, Californijoje, AP praneša, jog Warner Bros. bendrovė pradeda ruošti dokumentinį Lech Walesos gyvenimo filmą.

— „Naktinės partijos" vadas Sved kandidatavo tokiame rajone, kur daugiau žmonių yra rusų, o mažiau lenkų ir gudų, pralaimėjo ir antrinius rinkimus. Ten laimėjo lietuvaitė solistė Nijolė Ambrazaitytė su didele balsų persvara.

— Lietuvos televizija ir radijas galės savo nuožiūra transliuoti Aukščiausiosios tarybos sesijų posėdžius, atsižvelgiant į Respublikos gyventojų pageidavimus, išskyrus tuos atvejus, kai Taryba priima atskirą nutarimą transliuoti konkretų posėdį, arba kai posėdis yra uždaras.

Lietuvos reikalai Afrikoje

Nenusiteikę panaudoti karinius dalinius, bet... JAV prezidentas susirūpinęs

Windhoek. — Po 75 metų Pietų Afrikos valdžioje buvusi Namibija trečiadienį tapo nauja nepriklausoma pasaulyje valstybė. Naujojo pirmojo Namibijos prezidento Sam Nujomos priesaiką priėmė Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Javiet Perez de Cuellar.

Valstybės gimimo šventėje dalyvavo daugelio pasaulio kraštų atstovai, jų tarpe JAV ir Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministeriai. Lietuvos nepriklausomybės klausimas iškilo šioje Afrikos valstybėje, kai žurnalistai kėlė klausimus James Bakeriui ir Eduardui Shevardnadzei.

Sovietų Užsienio reikalų ministeris Shevardnadze, kaip pranešė AP žinių agentūra, dar kartą pasakė JAV Valstybės departamento sekretoriui, kad Maskva nėra nusiteikusi naudoti jėgą reikaluose su Lietuva, kuri siekia nepriklausomybės, tačiau ministeris vengė tai pasakyti kategoriškai, kad nebus panaudoti kariniai daliniai.

Pasitarimai ir konferencija

Bakeris ir Shevardnadze čia tarėsi net 3.5 valandos ir po to įvyko impromptu spaudos konferencija. Sovietų ministeris pasakė, jog Maskvos intencijos yra nenaudoti karinės jėgos Lietuvos ginče su Maskva dėl jos nepriklausomybės, kurios nepripažįsta Kremlius. Bakeris pakartojo jo pasakymą viešai, norėdamas, atrodo, kad tai liktų viešu pažadu iš Sovietų ministerio.

Vykstant į šį pasitarimą, Shevardnadze buvo klausiamas, ar jam rūpi Lietuvos nepriklausomybės klausimas. Į tai jis atsakė: „Man rūpi. Jei aš pasakyčiau, kad ne, jūs vistiek netikėtumėte". O į klausimą ar Kremlius panaudos karinę jėgą prieš lietuvius, atsakė: „Mes esame prieš karinių dalinių panaudojimą bet kokiame regione, o ypač krašto viduje. Valstybės sekretorius tai žino labai gerai'.'

Po pasitarimo Valstybės sekretorius Bakeris sakė: „Mes diskutavome įvykius Sovietų Sąjungoje. Ministeris pasakė man labai aiškiai, jog jis tikisi, kad Lietuvos reikalai bus išspręsti pasitarimo keliu. Tai yra visa, ko centrinė vyriausybė norėtų, kad įvyktų. Tai yra tai, ko jie laukia, kad būtų. Jis dar kartą pasakė, ką jis yra pasakęs ir anksčiau, kad jėga nėra tinkamas šios problemos išsprendimas, kaip tai suprantama Sovietų Sąjungoje".

Prezidentas susirūpinęs

Baltieji rūmai vakar pareiškė, jog tas Shevardnadze pasakymas Afrikoje turėtų išsklaidyti susidariusią įtampą. Bushas ir Gorbačiovas diskutavę tą klausimą Maltoje ir sutarė, kad vyktų taikingi evoliuciniai pasikeitimai Rytų Europoje ir Pabaltijo kraštuose. Taip pat buvo pranešta, jog prez. Bushas įsakęs panaudoti griežtesnį tekstą pranešimui spaudos konferencijoje, kai sužinojęs, kad Sovietų Vidaus ministerijos ir KGB daliniai užėmė pozicijas prie atominių jėgainių ir perėmė kontrolę radijo ir televizijos stotyse Vilniuje bei Klaipėdoje. Prez. Bushas ir jo patarėjai esą susirūpinę, kad virš Vilniaus skraido lėktuvai ir kad Gorbačiovas nori panaikinti Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją, kai ji buvo prieš 72 valandas paskelbta, kai buvo gauta telegrama. „Aš džiaugiuosi, kad jie vis kalba apie taikų pasikeitimą. Tai labai svarbu", pasakė prezidentas Bushas. „Visi nori, kad Lietuvoje įvyktų taikinga evoliucija. Mes norime matyti laisvę ir demokratiją. Mes norime matyti pačių žmonių apsisprendimą ir taip pat taikų perėjimą, tai yra mūsų interesas ir Rytų Europoje, kai jie ten pradėjo kurti savo demokratijas".

Prez. Bushas trečiadienį priėmė ne komunistinės Lenkijos vyriausybės premjerą Tadeusz Mazowiecki.

Kaip vykdomi Maskvos įsakymai

Vilnius. — „Atgimimo" savaitraštis pranešė, jog čia buvo atspausdintas „Golos izbiratelia" laikraščio numeris. Leidimas tam darbui atlikti buvo gautas. Bet Vidaus reikalų ministeris Marijonas Misiukonis gavo telegramą iš Maskvos, kurioje įsakoma išimti laikraštį iš Standartų leidyklos spaustuvės. Tačiau lietuviai tų žygių nesiėmė, nes telegrama tai dar ne teisinis dokumentas, nors pasirašyta generalinio prokuroro V. Kravcevo. Tai buvo pranešta Maskvai. Po kelių valandų buvo gautas teisinis dokumentas iš tardytojo S. Meljancevo, įsakantis išimti laikraštį iš spaustuvės. Atsisakyti nebuvo galima, nes tai neleidžia įstatymas. Iš spaustuvės turėjo išimti 15,000 egzempliorių ir juos su montažo lapais bei formomis pasiuntė į Maskvą. Minske bevežant traukinys buvo sulaikytas. Laikraštis konfiskuotas. Lietuviai sakosi nesijaučią kalti, kas atsitiko Minske, tai ne ta pati respublikos teritorija. Tuo tarpu lietuviai privalo vykdyti Maskvos tardytojų įsakymus.

KALENDORIUS

Kovo 22 d.: Benvenutas, Kotryna, Gedgaudas, Būtautas, Linas, Meida, Oktavianas.

Kovo 23 d.: Turibijus, Fidelijus, Akvilė, Vismantė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:53, leidžiasi 6:04.

Temperatūra dieną 40 l., naktį 30 l.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

RELIGINIS GYVENIMAS JAV-BIŲ LIETUVIŲ TARPE

Lietuvos Vyčių 75-tasis jubiliejinis visuotinis suvažiavimas 1988-tais metais nusprendė 500 dolerių paaukoti Lietuviškų parapijų istorijos projektui, kurį apsiėmiau vyskupo Pauliaus Baltakio, OFM, raginamas. Buvęs Centro valdybos pirm. Robertas Boris tą rezoliuciją rėmė. Kadangi Vyčiai pirmieji šį projektą parėmė, dera jiems pirmiems padaryti pranešimą.

1. Pirmajame tome bus duomenų apie visas (40) parapijas Naujojoje Anglijoje, New Yorke, New Jersey bei Baltimorėje. Bus dalinių duomenų ir iš Washington, DC, Thomas, West Virginia, ALKos archyvo Putname, CT, Marianapolio gimnazijos Thompson, CT, bei Vermont valstijos. Pranciškonų veikla Maine valstijoje bei jų misija Floridoje taip pat bus išryškinama.

2. Neilgai galvojus, prieita išvados, kad ne tik parapijas reikia aprašyti, bet taip pat ir aštuonis vyrų bei moterų vienuolynus. Kelis iš jų galite išvardinti? Naujoji inspiracija reikalauja daugiau studijų, tyrinėjimų, rašymo!

3. Aukotojų tarpe lig šiol įskaitome pavienes parapijas bei dvasininkus. Sovietų kalėjimų herojus kun. Alfonsas Svarinskas nemažai paaukojo, perleisdamas visą stipendiją, kurią užsitarnavo pernai birželio mėn. pravesdamas rekolekcijas lietuviams kunigams Putname. Lietuvių Fondas pažadėjo 1000 dolerių auką. Visi rėmėjai bus paminėti atspausdintuose tomuose.

4. Nors iš pradžių buvo planuota turėti dar du bendradarbius, greitai paaiškėjo, kad nuolatinė komunikacija bei susirašinėjimas tik gaišina laiką ir yra nepraktiška. Taigi, projektas vėl tapo vieno asmens darbu. Vis dėlto New Yorke gyvenąs kolega Tomas A. Michalski, Ph. D., ruošia ilgesnį straipsnį, liečiantį lietuvių europietišką kilmę.

5. Pirmajam tomui labai reikalinga bažnyčių (vidaus ir lauko) nuotraukų, išryškinančių koplytėles, statulas, ir t.t. Viliamės, kad Jūsų parapija jau pasiuntė šias taip reikalingas nuotraukas.

6. Ir Lietuvoje ši knyga sukels domėjimąsi, nes išaiškės kelių šimtų kunigų, šian kraštan išemigravusių tarp 1880-tųjų metų iki Pirmojo pasaulinio karo, ir taip pat po Antrojo pasaulinio karo, likimas.

7. Galimai Milda Danienė Kanadoje parašys ketvirtą tomą, liečiantį arti dvylika parapijų Kanadoje. Gal reikės aprašyti parapijas bei misijas Pietų Amerikoje ir Australijoje, kad susidarytų vienas tomas.

8. Jūsų maldos reikalingos šiam kelių tomų rinkiniui sėkmingai baigti.

kun. William Wolkovich

BROCKTONO — 1-MOS KUOPOS VEIKLA

1989–90-tųjų metų veiklai vadovauti išrinkta valdyba: dvasios vadas kun. Petras Shakalis, pirmininkas Bill Pribusauskas, pirmasis vicepirm. Pranas Bumila, antroji vicepirm. sesėlė Verna, trečiasis vicepirm. Jonas Statkus, sekretorė Pat Achom, iždininkė Doris Fralic, bei lietuviškųjų reikalų komiteto pirm. Ronnie Bizinkauskas.

Gruodžio 10-tą dieną Kančios Motinos vienuolyne įvyko metinės Kūčios. Dalyvavo arti 140 Vyčių bei draugų iš Bostono apylinkės. Naujosios Anglijos apygardos dvasios vadas kun. Shakalis pravedė pradinę maldą, o maldų vadovais buvo Aleksas Akule, Juozas White, Bronis Kudirka, Jonas Dekevich, Juozas Januskevich, Al Stakutis ir Al Kropas. Kūčias pravedė seselė Eugenia Glineckis, CJC. Kun. Nagle, Kančios Motinos vienuolyno kapelionas, sukalbėjo baigiamąją maldą.

Dėkojame 1-mos kuopos nariams Jonui ir Onai Statkams, kurie kartu su sesele Elena Ivanauskas šventę surengė.

Kiti kuopos renginiai netolimoje praeityje buvo: vasario 9-tą Brocktono burmistras Pitara paskelbė Lietuvos nepriklausomybės savaitę ir leido iškelti Lietuvos vėliavą Legion Parkway vasario 18 dieną, vasario 10 dieną įvyko metinis Snaigių balius Canoe klube, West Bridgewater, MA, o vasario 11 dieną dalyvauta šv. Mišiose Brocktono Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje su procesija ir ypatinga programa.

Pat Achorn

CONNECTICUTO VYČIAI

Naująją 1990-tųjų metų New Haven, CT, 50-tos Lietuvos Vyčių kuopos valdybą sudaro dvasios vadas kun. Karalis, pirmininkas Pranas Peterson, pirmasis vicepirm. Al Gutauskas, antr. vicepirm. Marija Geipel, protokolų sekretorė Audronė Toole, finansų sekr. Al Gedrim, iždininkė Ona Meskins, patikėtiniai Karolis Dekas, Elena Medley, bei Joana Augustine, ir tvarkdariai Izabelė Peterson bei Antanas Kordorsky.

Komitetų pirmininkais paskirti: ritualų — Bernice Barile, lietuviškų reikalų — Jurgis Kisielius, kultūrinių reik. — Jonas Saulys, spaudos — Betty Gybowski. Korespondentė išrinkta Elena Balchus.

Elena Balchus

IŠ VYČIŲ VEIKLOS CHICAGOJE

24-ta Lietuvos Vyčių kuopa vėl rengia vakarą arklių lenktynėse šių metų birželio 28-tą dieną. Tą ketvirtadienį bus patiekta gardi vakarienė, be to, bus ir kitų užsiėmimų. Daugiau informacijų galite gauti skambinant Pranui Jurgaičiui telefonu (312) 767-8952.

Jaunučiai iš 24-tos, 36-tos, bei 112-tos Vidurio Amerikos apygardos Lietuvos Vyčių kuopų kviečiami įsijungti į tautinių šokių grupę. Repeticijos vyksta Nekalto Prasidėjimo pradžios mokyklos salėje pirmadienio vakarais nuo 6-tos val. iki 7:30 vakaro.

Nariai kviečiami įsigyti Lietuvos Vyčių istorijos tomą ir jį paaukoti bibliotekai ar archyvui. Gruodžio mėnesio apygardos suvažiavime buvo nutarta, kad valdyba parūpins sąrašą institucijų, kurioms būtų naudinga įsigyti šią istoriją. Vidurio Amerikos apygarda jau yra nupirkusi ir padovanojusi net dešimt tomų, tačiau sąraše dar daug kandidatų liko.

Vasario 16-tos minėjimo Detroite garbės prezidiumas. Iš k. — ateitininkų pirm. Janina Udrienė, skautų atstovas Juozas Orentas, vilniečių pirm. Albertas Misiūnas, minėjimo vedėjas Linas Orentas, Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius, organizacijų centro pirm. adv. Kęstutis Miškinis ir paskaitą skaitęs dr. Algirdas Statkevičius.

Nuotr. J. Urbono

DETROITO ŽINIOS

ATNAUJINTA ŠV. ANTANO BAŽNYČIA

Rašant šias eilutes, jau buvo baigiami remonto darbai Šv. Antano bažnyčioje. Numatoma kovo 25 d. pamaldoms iš koplyčios sugrįžti į bažnyčią. Padaryti praktiški pertvarkymai. Nuo gaisro išlikęs šoninis altorius yra perkeltas į didžiojo altoriaus vietą ir jame bus bažnyčios globėjo Šv. Antano statula. Sutaisyti mažieji vargonėliai, o didiesiems vargonams dar laukiama užsakytų dalių. Siekiant daugiau erdvės, pašalintos paskutinės dvi eilės suolų prie durų. Jau užsakyti reikalingi bažnytiniai drabužiai; geradariai prašomi savo aukomis padėti juos įsigyti. Gaisre nukentėjęs klebonas kun. Alfonsas Babonas baigia pasveikti ir jau grįžo prie savo pareigų. Pogaisriniu laikotarpiu, iki klebono sugrįžimo, Šv. Antano parapiečius aptarnavo kun. Kazimieras Simaitis.

REIKALINGI ROŽINIAI

Laisvalaikiu gaminu ir taisau rožinius. Tai darau nuo 1940 metų. Pernai arti 500 jų nusiunčiau vienam kardinolui ir vienam vyskupui Indijoje.

Rožinius gaminti man padeda vienas asmuo, gyvenantis Aurora, IL. Jam tereikia parūpinti tam darbui medžiagą, o ji brangoka. Pernai išleidau arti pustrečio tūkstančio dolerių tam reikalui. Žinoma, atsiranda ir dosnių geraširdžių asmenų.

Marijonų vienuolijos vyresniajam kun. Donaldui Petraičiui, pernai atliekant kanonišką vizitaciją mūsų vienuolynui Chicagoje, įteikiau 75 rožinius pasiuntimui į Lietuvą. Jis juos žadėjo įteikti iš Lietuvos atvykusiems marijonams.

Kviečiu Lietuvos Vyčius siųsti man senus rožinius. Juos atnaujinus, bus galima pasiųsti į Lietuvą. Be abejo, žinote, kad dabar Lietuvoje daug ko trūksta! Likite sveiki Kristaus ir Švč. M. Marijos globoje.

(Kun. J. Savukyno koordinatės: St. Mary's Church, 810 Centre Ave., North Plano, IL 60545-1098).

Kun. Jonas Savukynas

Visus straipsnius atspausdintus šiame skyriuje, iš anglų kalbos išvertė Aleksandras Pakalniškis, Jr.

LIETUVOS VYČIŲ KALENDORIUS

Balandžio 7 — Centro valdybos posėdis 12 val. vidudienį. Šeimininkai — Pittsburgho 19-tos kuopos nariai.

Balandžio 29 — Naujosios Anglijos apygardos pavasarinis suvažiavimas. Šeimininkai — Bridgeport, CT, 141-ma kuopa.

Nijolė Sadūnaitė kalbasi su skautų vadovais Kaziuko mugėje Detroite. Iš k.: skautininkai Juozas Orentas ir Česlovas Anužis, Nijolė Sadūnaitė ir skautininkė Danguolė Jurgutienė.

Nuotr. J. Urbono

Šiais metais Šv. Antano parapijoje rekolekcijos bus kovo 9 dieną. Jas ves kun. Voldemaras Cukuras.

S. Garliauskas

SVARBUS SUSIRINKIMAS LITUANISTINĖS MOKYKLOS REIKALU

„Žiburio" lituanistinė mokykla Detroite kviečia visuomenę kovo 25 d., tuoj po Mišių, dalyvauti susirinkime, vyksiančiame mokyklos klasėse. Susirinkime bus balsuojama pasiūlymai dėl mokyklos programos: palikti prie dabartinės dvylikos mokslo metų programos, ar keist ją į dešimties mokslo metų programą. Balsuos visi dabar mokyklą lankančių ir būsimųjų mokinių tėvai bei mokytojai, bet prieš tai norima patirti visų nuomonę šiuo reikalu.

Mokyklos vedėja

NAUJAS LIETUVIŠKOSIOS SKAUTYBĖS FONDO ATSTOVAS

Inž. Algis Rudis, ilgametis Lietuviškosios Skautybės fondo atstovas Detroite, šias pareigas perdavė skautininkui Juozui Orentui. Naujasis fondo atstovas pasiekiamas 26808 Simone St., Dearborn Hts., MI 48127.

LS Fondo valdyba nuoširdžiai dėkoja inž. A. Rudžiui už ilgametę sėkmingą veiklą, o naujajam atstovui s. J. Orentui linki geros sėkmės.

VASARIO 16-JI „ŽIBURIO" MOKYKLOJE

Vasario 16-tąją švęsdami, prisimenam ne vien tos dienos įvykį, bet žvelgiam į Lietuvos praeitį, dabartį ir ateitį. Tokioje dvasioje Vasario 16-toji buvo švenčiama „Žiburio" lituanistinėje mokykloje, Detroite.

Minėjimas pradėtas skaidrėmis, vaizduojančiomis Lietuvos praeitį. Tai buvo vaizdai iš Rumšiškių etnografinio muziejaus Lietuvoje. Stebėdami skaidres mokiniai klausėsi lietuviškos liaudies muzikos.

Mokyklos vedėja, norėdama patikrinti mokinių žinias apie Lietuvą, pravedė įdomų žinių apie Lietuvą žaidimą. Dalyvavo dvi mokinių komandos. Viena komanda buvo labai gerai informuota, o kita — visus klausimus atsakė netiksliai (pvz.: „Kas yra Sąjūdžio pirmininkas?" — „Landsbergis!" — atsakė pirmieji. „Gorbačiovas" — teigė antrieji). Aišku, visas šis žaidimas buvo surežisuotas.

Pasitraukimo iš Lietuvos istorija labai svarbi mūsų mokinių tėvų ir senelių gyvenime. Mokiniams buvo užduota sužinoti apie jų tėvų ir senelių traukimosi iš Lietuvos nuotykius. Linas Polteraitis, Rasa Janukaitytė, Aidutė Viskantaitė ir Kristina Barauskaitė skaitė jų tėvelių ir senelių pasakojimus.

Susipažindami su dabartimi, mokiniai klausėsi lietuviškos roko muzikos, garsiajuostėn įrašytos žinomos „Anties" muzikinės grupės. Tomas Sirgėdas, Tomas Janušis ir Elenutė Sventickaitė paskaitė savo mintis, kodėl jie laimingi, būdami užauginti lietuviškoje dvasioje.

Aukštesniosios mokyklos mokiniai buvo paklausti, kaip jie reaguotų, jei Lietuva būtų laisva ir kokius planus jie sau padarytų už penkių metų. Mokiniai jautė, kad Lietuva atgaus laisvę; tada tikrai vyktų ten apsilankyti.

Meninėje mokyklos minėjimo programoje pirmieji pasirodė patys mažiausieji: mojuodami vėliavėlėmis, jie padainavo „Mūsų šūkis Lietuva". Lietuvių kalbą besimokantieji mokiniai labai gražiai padeklamavo „Lietuviais esame mes gimę". Paskui buvo šokami tautiniai šokiai, dainuojamos nuotaikingos lietuviškos dainos.

RM

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A dol.	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

* * *

Didžiausios istorijos tragedijos įvyksta ne kai teisybė kovoja su neteisybe, bet kai viena teisybė stoja kovon prieš kitą.

Henry Kissinger

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708)385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: (1-312) 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

Tikrai taikai reikia

MORALINIO PAGRINDO

Lietuvoje vyksta nuostabūs dalykai. Dovydas stoja kovon prieš Galijotą. Galijotas demonstruoja savo galią; Dovydas, kaip žmogus žmogų, lygus su lygiu, kviečia kultūringai išsiaiškinti, kaip suaugę žmonės, be kapryzų ir šūkalojimo, kaip darytų išlepintas vaikas. Stebimės, didžiuojamės mūsų tautos vadų išmintimi, moraliniu stiprumu, šaltais nervais. Daug kas čia įžiūri Dievo daromą stebuklą mūsų tautai.

Bet Dievas kaip tik dėl to yra Dievas, kad veikia ne tik vienoje kurioje tautoje, o daugelyje. Štai po airių šv. Patriko šventės tenka skaityti apie vieno buvusio Airių Respublikos armijos (IRA) teroristo pavirtimą pacifistu. Dabar jis kalba: „Aš propaguoju neįprastą pažiūrą, jog tuo pačiu metu (Airijoje) vyksta trys ginkluotos kovos: IRA, lojalistų ir britų. Ir nė vienos nelaikau blogesne už kitą; aš priešinuosi visoms trims. Tuo remdamasis, pabrėžiu, jog nė viena šių grupių neturi moralinio pranašumo: visi, visose trijose grupėse yra kalti; visų rankos suteptos smurtu ir dėl to nė vienai jų nedera statyti sąlygų deryboms. Visi esame kalti, visi atsakingi, visi toje netvarkoje gyvename, tad visi kalbėkimės, kaip iš tos netvarkos bendrom jėgom išeiti".

Žinia, Šiaurinės Airijos padėtis nedaug kuo panaši į Lietuvos, ir čia kalba buvęs teroristas individas — visa IRA tebeveikia, tik dabar be jo, o lojalistai ir britai nėra slegiami tokių sunkumų, kurie iš tikrųjų verstų juos derėtis. Bet įdomus buvusio teroristo Shane Paul O'Doherty persiorientavimas į pacifistą.

Nemažiau įdomus ir jo pasidarymas teroristu, tik deja, skaitytas apie jį straipsnis per mažai informacijos pateikia, kad galima būtų suprasti, kaip tai įvyko, nebent spėjant, kad tai grynai patriotiniu pagrindu, matant airius beviltiškai Anglijos gniūžtyje suspaustus. Nuo mažens O'Doherty mokėsi senovinės airių kalbos ir mėgo tautinius šokius. Buvo pavyzdingas vietinės katalikų bažnyčios vaikų choro narys, o jo tėvas buvo katalikiškos Christian Brothers vedamos mokyklos direktorium. Shane Paul buvo populiarus vaikas, net ir aštriai tarp katalikų ir protestantų suskilusiame Londonderry mieste turįs draugų ir protestantų ir katalikų.

Todėl jam sulaukus 20 m. amžiaus, daugelį Londonderry gyventojų kaip žaibas nutrenkė žinia, kad jis buvo suareštuotas už suprojektavimą ir įvykdymą tarptautinio laiškinių bombų sąmokslo, nuo kurio net 14 žmonių buvo sužeisti. Jo teismo metu paaiškėjo, jog jau nuo mažens jis priklausęs su mirtimi sinonimu esančiai IRA-ai, iškilęs į vieną pagrindinių jos vadovų. Teismo metu jis kaltinimų neišsigynė, nerodė jokio gailesčio ir per visą teismą, demonstratyviai nekreipdamas į jį dėmesio, skaitė knygą.

Dabar, 15-ai metų praėjus nuo to laiko, jis vėl yra laisvas, bet jau visai kitais keliais siekia taikos savo krašte. Neseniai kalbėdamas su reportere Dublino viešbuty jis aiškina, kad net ir projektuodamas bombų sprogdinimų planus jis terorizmą laikė gramozdiška taktika, nes buvo sunku tiksliai apriboti taikinius, kad tik „kaltieji" nukentėtų. Jis žinojo, kad dažnai nukentėjo sekretorės, laiškanešiai, o ne karininkai ar politikieriai. Bet, jis sako, teisme atsivėrė jam akys apie terorizmo baisumą. Nors dėjosi knygą skaitąs, jis stebėjo ilgą procesiją nekaltų žmonių, nukentėjusių nuo jo veiksmų, ir pagaliau suprato, kaip žiauriai jis pats buvo prasilenkęs su žmogaus teisėmis, kurias jis manė ginąs. Nuo to laiko jis pradėjo gėdytis, kad jo organizacija — IRA sutepė savo kampaniją pakeisti Airijos-Britanijos politinius ryšius, naudodami smurtą.

Bet šis supratimas buvo tik pradžia. Būdamas kalėjime jis turėjo progos skaityti įvairią religinę, filosofinę literatūrą, kaip ir pasaulietinę literatūrą apie pacifistines taktikas. Ir visa tai jį įtikino, kad smurtas yra ir neteisingas — nemoralus, ir neveiksmingas. Jam net atrodė, kad ir didžiosios krikščionių konfesijos — tiek katalikų, tiek ir protestantų — patylomis praleidžia Kristaus esminį pacifizmą: „Jėzus Kristus, pavyzdžiui, turėjo labai šventą misiją, dievišką misiją, jokios nuodėmės nesuteptą... ir net jis pats neleido smurto vartoti net ir tai misijai apginti ir vesti", jis sako.

O tiems, kurie nepriima krikščionybės, jis šitaip kalba: „Iš visų parodymų man aišku, kad ginkluota kova ir prievarta visais atvejais nepasiekia savo tikslo ir nepasieks. Tokia taktika paprasčiausiai negali sukurti reikiamo pagrindo žmonėse tai taikai ir vienybei, kurios jie siekia". Jis mato, kad smurtas nesukuria reikiamo moralinio pagrindo.

Buvusį teroristą O'Doherty dabar remia ir Derry miesto episkopalų vyskupas James Mehaffey, prieš kurį O'Doherty buvo iškilmingai prisiekęs kovoti. Jie susipažino, kai katalikas kalinys O'Doherty parašė episkopalui laišką, kad jis jam norįs įteikti asmenišką dovaną, savo nutapytą paveikslą. Tame paveiksle, prisimena vyskupas, jis vaizdavo smurto ir taikingumo konfrontaciją, kurioje mirtis, žalojimai ir kančios užleidžia vietą taikai ir konstruktyviam sprendimui. „Aš paveikslą priėmiau kaip išraišką mano paties įsitikinimo ir O'Doherty padėką man", sako vyskupas, kuris tiki, jog O'Doherty yra atsisakęs smurto.

Jo atsisvertimo tikrumu taip pat tiki ir vienas O'Doherty bombų aukų, brigadininkas Michael O'Cock, kurio paliudijimai teisme padėjo jį užrakinti. Būdamas kalėjime O'Doherty jam ir kitoms jo bombų aukoms rašė laiškus, atsiprašydamas ir gailėdamasis savo veiksmų, ko iki šiol joks įkalintas IRA narys nėra daręs. Nors iš pradžių O'Cock juo netikėjo, jis sako, jog O'Doherty viešas atsižadėjimas terorizmo ir įvairūs atlyginimo darbai daugiau reiškia negu koks laiškas.

Dabar 35-metis O'Doherty studijuoja anglų kalbą protestantų Trinity kolegijoje Dublin mieste, o jos 8,000 studentų jį išrinko oficialiuoju jų atstovu Šiaurės Airijos klausimais.

Pats O'Doherty stebisi, kad jo linija, agituojanti prieš visokį smurtą, buvo išgirsta. Tai jam parodė, jog net ir vienas asmuo gali būti efektyvus veiksnys, siekiant taikos. Iš tikrųjų atrodo, jog dešimtmečius prieš O'Doherty, tikintys žmonės Airijoje pozityvia veikla kūrė tą pagrindą žmonėse, ant kurio vienintelio tegali stovėti tikros taikos viltis. Tik todėl O'Doherty šiandien yra Airijoje girdimas ir priimamas.

Tik dėl to moralinio pagrindo, kuris Lietuvoje dėl heroiškų žmonių aukų liko išsaugotas nežiūrint žiauriausių represijų, ir Landsbergis gali Maskvai priminti, jog ji esanti svetima galybė ir Lietuvai negalinti nurodinėti ką ir kaip daryti.

a.g.

IŠEIVIJOS VEIKSNIAI IR LIETUVA

Vienybėje mūsų jėga pasaulyje

Adv. POVILAS ŽUMBAKIS

Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis yra asmeniškai kreipęsis į Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkus prašydamas, kad mūsų veiksniai skubiai susitiktų Washingtone. V. Landsbergis prašo, kad visi veiksniai vieningai remtų ir pripažintų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimą.

Lietuva šiandien kuria istoriją. Vienas komentatorius Europoje palygino Sąjūdžio veiksmus ir Lietuvos žmonių drąsą stoti prieš sovietinį milžiną su Prancūzų revoliucija. Tai ne kuklus palyginimas. Prancūzai vertė savo karalių, savo aristokratus. Lietuva stovi prieš jėgą, šimtą kartų stipresnę.

Vytautas Landsbergis, Lietuvos respublikos Aukščiausios tarybos prezidentas. Nuotr. **Vyt. Maželio**

Kas dar skiria Lietuvos istorinius ėjimus, yra visos tautos draugė ir vieningumas. Kartu su Latvija ir Estija Lietuvos žmonės išėjo demonstruoti šimtais tūkstančių ir visi kartu, milijonais susikabino rankomis, siekdami to paties tikslo — laisvės. Per visas demonstracijas nesimatė jokių nusižengimų prieš tvarką. Pabaltiečiai nedegino savo namų, nedaužė krautuvių langų, neplėšė sandėlių. Po penkiasdešimt metų kančių mūsų tauta stojo prieš milžiną su šypsena, su daina, su malda ir su neįtikėtina energija.

Tuo pačiu laiku vyskusios revoliucijos Pietų Afrikoje, Nicaraguoje, Panamoje, Libane ir kitur pasižymėjo žudynėm, plėšikavimu, nedrausmingumu, krauju. Kiti sovietų užimti kraštai — Armėnija, Azerbaidžanas, Gruzija — neišvengė keršto, žudynių, plėšikavimo. Net satelitiniai kraštai, kaip Rumunija ir Jugoslavija, nesugebėjo nusikratyti komunistinio jungo be kraujo.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos atgimimas yra unikumas savo disciplina ir tautos vadų išmintimi. Deja, Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, mes vakaruose stovime išsiblaškę, be vizijos ir be plano. Tautos atgimimas sukrėtė pavienius tautiečius, išsiskirsčiusius po visą laisvą pasaulį. Net ir tie tautiečiai, kurie seniai atitrūkę nuo bet kokios lietuviškos veiklos, seka, džiaugiasi, didžiuojasi ir nori prisidėti prie tautos atgimimo. Ketvirtos ir penktos kartos lietuviai seka kiekvieną Lietuvos ėjimą. Didžioji dauguma nori padėti ir prisidėti prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo.

Lietuviai atsigavo vakaruose kaip grybai po lietaus. Bet tai dinamiškai jėgai reikia kelrodžio. Ligšiol iš savo veiksnių nesame susilaukę koordinuoto veikimo plano. Nors posėdžiai tebevyksta ir ėjimais džiaugiamasi, jaučiasi stoka naujų idėjų ir priėjimų. Po tiek metų veiklos ir vadavimo Lietuvos laisvinimo darbe, Lietuvai laisvę paskelbus, veiksniai atrodo paraližuoti. Todėl Lietuvos vadas Vytautas Landsbergis turi prašyti to, ką mes patys turėjome seniai pasiekti — vieno balso JAV-ių sostinėje.

Šiuo metu turime situaciją, kurioje mėgėjiškumas Amerikai pristatant Lietuvos reikalus ir reikalavimus neturėtų turėti vietos. Lietuvos nepriklausomybės išvakarėse pasirodęs „USA Today" dienraštyje neapgalvotas pasisakymas dėl pripažinimo buvo apgailėtinas: „The White House would take a congratulatory, but cautious tone that would not legitimize an organization that doesn't have control over its territory". Mes turime sugebėti aiškiai išdėstyti savo reikalavimus. Yra pribrendęs laikas šią susidariusią situaciją pakeisti, pagerinti ir Lietuvos reikalų pristatymą pakelti į profesionalumo lygį.

Veiksniai, atsiliepdami į Vytauto Landsbergio prašymą, turėtų kuo greičiau suvažiuoti į Washingtoną. Atsisakant senų nesutarimų, būtų įmanoma įsteigti vieną centrinę būstinę sostinėje, kurios tikslas būtų palaikymas Lietuvos interesų Amerikoje.

Toks centras turėtų būti inkorporuotas visų veiksnių, įtraukiant platų sluoksnį lietuvių profesionalų, mokslininkų, žurnalistų. Centras turėtų būti įsteigtas JAV-ėse įprasta forma, būtent, kaip Political Action Committee (PAC).

Panašiai ir ypatingai efektyviai veikia JAV-ių žydų visuomenė. Jų pagrindinis PAC yra AIPAC (American Israel Political Action Committee). AIPAC yra laikomas efektingiausiu vienetu PAC srityje visoj Amerikoj. Jų darbo rezultatus galime matyti JAV-ių paramoje Izraelio valstybei.

Tokiam lietuvių PAC (jis galėtų būti pavadintas LITPAC) turėtų būti apsčiai finansinės paramos iš Vliko, Tautos Fondo, PLB-ės, Altos ir JAV LB-ės iždų. Priedo — toks LITPAC susilauktų paramos iš lietuvių visuomenės. LITPAC turėtų be pertraukos informuoti ir spausti JAV-ių administraciją, Atstovų rūmų ir Senato narius apie Lietuvos rūpesčius ir reikalauti paramos bei užtarimo Lietuvai.

Toks centras turėtų būti vedamas profesionalinio lygio štabo, kurio veikla turėtų būti nustatyta LITPAC tarybos. LITPAC taryba susidėtų iš septynių direktorių — po vieną iš kiekvieno veiksnio ir trijų, kurie būtų išrinkti visų aukotojų. Veiksniai šio centro rimtą darbą be abejo remtų ir atitinkamai rimtom sumom.

Tokios vienybės iš mūsų tikisi, reikalauja ir turi gauti Lietuva. Nemažesnio vieningumo turėtumėme reikalauti ir mes patys iš savo vadų. Šia linkme jau pradėta eiti per praėjusius metus.

Lietuvos likimas yra istorinėje kryžkelėje. Mums yra atėjusi proga padėti Lietuvai eiti aiškesniu, tiesesniu keliu į šviesą. Nepraleiskime šios istorinės progos paduoti Lietuvai savo ranką.

1.8 MIL. MENO KATALOGAVIMUI

Meno institutas Chicagoje gavo 1.8 mil. dol. auką iš A. Mellon fondo, kad sudarytų meno kolekcijų katalogą, įregistruojant meno telkinius pas kolekcionierius.

LIETUVOS VOKIEČIŲ METRAŠTIS

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Lietuvių bičiulis, poetas ir lietuvių bei vokiečių prozos bei lyrikos vertėjas evang. Alfredas Franzkeit ir šiemet Lietuvos vokiečiams padovanojo 1990 m. „Heimatgruss — Tėviškės sveikinimo" metraštį.

Leidinio įžangoje autorius rašo, kad Vakarų Vokietijos Lietuvos vokiečių sąjunga susilaukė dvynės sesers, nes 1989 m. balandžio mėn. 29 d. Vilniuje buvo įsteigta Lietuvos vokiečių-lietuvių kultūros draugija (vok. „Kulturverein der Deutsch-Litauer in Litauen"), dalyvaujant Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Vilkaviškio, Šilutės ir kt. vietovių atstovams. Sudaryta vienuolikos asmenų taryba, pirmininku išrenkant prof. dr. A. Liaukonį (Flick). Flick — tai motinos mergautinė pavardė, tad atrodo, kad ir sūnus nenori nutraukti ryšių su motinos kilme.

Ši nauja organizacija stengsis apjungti visus Lietuvoje bei Rytprūsiuose gyvenančius vokiečius, vokiečių kilmės lietuvius ir lietuvininkus, nes labai daug tų lietuvininkų iš Rytprūsių persikėlė gyventi į Lietuvą. Draugijos veiklos baruose kultūrinėje plotmėje, puoselėjant vokišką kalbą, papročius, tikybą, pasistengdama artimiausiu metu išleisti vokiškai-lietuvišką žiniaraštį „Deutsche Nachrichten fuer Litauen" — Vokiškos žinios Lietuvai.

Kun. A. Franzkeit, prisiminęs apsilankymus Lietuvoje, planuoja ir ateities renginius, kadangi 1991 m. sukaks 50 metų nuo vokiečių persikėlimo į jų protėvių — Vokietijos žemę. Metraščio leidėjas jau dabar atkreipia dėmesį į šią sukaktį, prašydamas ruošti straipsnius-prisiminimus, siųsti nuotraukas, kadangi metų našta slegia daugumą repatriantų.

Ir šį metraštį pavadinčiau prisiminimų metraščiu, kadangi daugumas straipsnių nukelia skaitytoją į Lietuvą, aprašant joje išgyventas dienas tik iš gražiausios pusės. Prie tokių priklauso Irmos Bothe „Virbalis — mano vaikystės miestelis." Autorė gyveno Kauno g-vėje nr. 11, kurią J. Bothe deja vadina „Kownoer" gatve.

Tačiau ypatingai ilgą ir nostalgišką straipsnį savo tėviškei paskyrė pats metraščio autorius. Nors gimęs Karaliaučiuje, tačiau dar kūdikystėje su tėvais persikėlęs į Lietuvą, jis pamilo gintaro kraštą, prisimindamas jį ne tik savo straipsniuose, bet taip pat ir eilėraščiuose bei apsakymuose.

Du kartus aplankęs Lietuvą kun. A. Franzkeit prisimena jaunystės dienas (jis lankė vokiečių, vėliau lietuvių gimnaziją), duodamas trumpą laikinosios sostinės istoriją primindamas jau 1473 m. įsteigtą pirmą mokyklą, vaistinę, marą, gaisrus, Napoleono žygį, carinę, hitlerinę ir vėl sovietinę okupaciją. Autorius klausia: „Kaunas der Soldatenstadt — Kaunas karių miestas? (Tas pats vardas tiktų ir Vilniui — K.B.)

„Kaunas — tai šventas mūsų prabočių miestas". Taip jį vadino evang. kun. Jonas Višeropas savo dviejuose leidiniuose, rašydamas apie evangelikų — liuteronų vokišką Bendriją Kaune; jau 1683 m. prie Nemuno kranto stovėjo šv. Trejybės bažnyčia, nors tikrovėje pirmoji bažnyčia buvo pastatyta senoje turgavietėje 1577 m. Nežinau kokiais šaltiniais kun. A. Franzkeit rėmėsi pareikšdamas, kad „in Cauen" jau po keturių Liuterio mirties metų buvo skelbiamas jo šv. Raštas-tikėjimas. Kun. A. Franzkeit patalpino ir Antano Križanausko „Už ką" vertimą. Lietuvis aprašo Lietuvos okupaciją, bolševikmetį ir trėmimą iš Utėnos į Sibirą. Metraščio pabaigoje autorius paduoda Lietuvos vokiečių s-gos antrašus. Organizacijos struktūra Vakarų Vokietijoje yra panaši į mūsų PLB-nės, sudarant centro valdybą (Bundesvorstand) ir padalinant į apygardas — kraštus ir juose pagal galimybę įsteigiant ap. valdybas. Didžiausios apygardos yra Žemutinėje Saksonijoje, šiauriniame Reino-Vestfalijos krašte, Bremene (Oldenburgas, Diepholcas, Verdenas). Neradau Lietuvos vokiečių s-gos atstovų Hesseno krašte. Schleswig — Holsteino krašto apyl. veikia Kilyje, Liubecke, Raceburge, Verblecke.

Puikią dovaną padovanojo autorius skaitytojams, pridėdamas atskirai į metraštį net aštuonias spalvotas nuotraukas (paties autoriaus!) iš Kauno — Soborą, rotušes.

ŽALIASIS VELNIAS

JONAS RŪTENIS

Romanas

56

Alva su Ūdrė pasitraukė. Tai pastebėjo Lapajevas. Padėjo savo lėkštę ir priėjęs prie kapitono jam kažką pasakė. To tik ir reikėjo:

— Tai ką, vadinasi, tu čia man, „sukin sin" į akis šoki!

Užstoji ir gini, manai aš nepažįstu bobų — visos jos...

Lapajevas pabalo. Jam pasidarė labai nesmagu. Jis bandė raminti kapitoną, o taip pat atsiprašyti Alvos ir Ūdrės. Tas jam nelabai sekėsi. Tada jis mostelėjo ranka. Prisistatė du politiniai kuopų vadovai, abu leitenantai su raudonom žvaigždėm ant kairės rankovės.

— Kas, Saša?!

— Udalovas girtas. Tvarkykitės. Ir nuėjo. Abu leitenantai žvilgtelėjo vienas į kitą ir nuėję pas kapitoną ką tai kalbėjo, o paskui visi išėjo pro duris.

Barkov — sėdėjęs prie stalo reikšmingai pažvelgė, bet nieko nesakė. Kai tiedu grįžo, pamojo Barkov ir jiems priėjus tarė:

— Tvarkoj, vyrai! Viskas buvo pamiršta. Visi ūžė, o pavalgius, kai ėmė groti orkestras, parūpo moterys. Vieni jau šoko, o kiti eilės laukė.

Šokių pertraukos metu, nuo stalo pakilo pulkininkas Barkov, kiek išgėręs, su stikline rankoje, priėjo prie Alvos.

— Padainuok, mums kareiviams — lakštingalėle — pačiulbėk...

— Ūra! Plojimai. Triukšmas.

Pulko vadas, rankos mostu visus nutildė.

— Matote, draugai, mūsų tarpe tik dvi moterys — neįprasta, bet ką darysi — esame kol kas svečiuose ir šių gražuolių tėvynėje...

Joms linkterėjęs vėl kalbėjo:

— Atleiskite už visus nemalonumus. Nauji laikai, naujas gyvenimas. Pradžia visados neįprasta, bet tikėkit ilgainiui viskas išsilygins. Aš dar kartą prašau mūsų draugės Alvos padainuoti. Kodėl? Todėl, kad žinau, esu girdėjęs, jos puikų balsą, o antra vertus, ji yra viena iš tų, kuri, štabo kūrimosi pradžioje, atvažiavusi su drauge Ūdre vasaros atostogų į gimtinę — Lėliūnus yra mums daug padėjusi... Padainuok, miela drauge!

Ūra!

Padainuoti buvo sutarta. Pats Barkovas jos prašė, kad puotos metu ji padainuotų, o Alva, kad užtęsti puotą ir laimėti laiką, gudraudama sutiko.

Alva priėjo prie orkestro. Nuskambėjo pirmieji akordai ir suskambėjo gaili daina...

Melodija — kažkokio čigoniško romanso — žodžiai Alvos. Dainavo lietuviškai — kalbėte kalbėjo: apie jos kančią, kurios niekas iš čia susirinkusiųjų neišsakys, nes ji kasdien skaudžiau ir skaudžiau ją pažeidžia...

Minėjo meilės aimanas, kurių niekas nesupranta, kai jos debesyse iškilusios viltimi žėri... Minėjo metų permainą, kur pageltę lapai iš ilgesio, vėjo supūsti rauda, kad dienos ir naktys pajuodo...

Dainą užbaigė grakščiais šokio judesiais.

— Ūra! Ū-ra!.. — suūžė vėl. Visi sužavėti plojo ir vis šaukė.

Vėl žvangėjo stiklai, girdėjosi plojimai, o Lapajevas pats pirmas, okresturi užgrojus, išvedė Alvą šokti.

— Žavu, Alva! Žavu! Aš jaučiuosi debesyse... Tu tokia žavi... Aš žinau ir matau — visi man tavęs pavydi. Alva, šia proga... — ir čia Lapajevui neteko baigti minties, nes orkestras trenkė greito šokio ritmu, o iš vyrų būrio ištrūkusi Ūdrė, metėsi šokio taktan, kilnodama kojas ir sijoną, aistros pagauta siautė. Orkestras steptelėjo (matyt, taip jau buvo sutarta), Ūdrė tarė:

— Ei! Čia reikia, kaip matau, šokio kiek gyvesnio. Ir dainos gyvesnės reikia... Neklauskite iš kur aš tokį šokį ir dainą išmokau — nepasakysiu! Užtikrinu — ne iš mamos!

Kilo didžiausias triukšmas. Vėl muzika. Ūdrė, kaip įmanydama raitėsi, viliojo, o ruskeliai iš proto ėjo. Nustebusi žiūrėjo ir Alva. Visi plojo šokio taktan, o ne vienas iš kamandyrų taikstėsi jai padėti ir pritarti. Visi atgijo. Tai buvo nepaprasta vakaro atrakcija. Orkestrui, matyt pagal susitarimą, sulėtinus ritmą Ūdrė dainavo:

Sakėsi, kad jos širdis pamilti pabudo (dainavo rusiškai). Bet, deja, girdi, kol kas dar nerimtai, taip sau tik dėl pokšto... Ei! Ji esanti užburta mergelė, kvapi, kaip lauko ramunėlė, tik kol kas savo jausmus nuo mylimo nuslėpus...

Gal kada nors gailėsis tas, kuris čia būdamas jos nesupranta, gal tie dainos žodžiai, kada nors jam atsišauks, kaip serenada, bet jau bus per vėlu...

Ūdrės daina sukėlė tokį triukšmą, kad net ir kamandyrai ėmė šokti kazoką, rusišką trepaką — visi ūžė, rėkė ir kvatojo...

Lapajevas, tuo pasinaudodamas, išsivedė Alvą laukan.

Alva, aš čia tavęs neatvedžiau smaguriauti. To aš nenoriu. Aš negaliu. Aš tave myliu. Aš tave prašau, sutik, būk mano žmona?...

(Bus daugiau)

PASIKALBĖJIMAS SU CHORO DIRIGENTU MUZ. ANTANU LINU

Besiartinant religinės klasikinės muzikos koncertui, kuris įvyks balandžio 8 d., Verbų sekmadienį, Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, choro dirigentas muz. Antanas Linas sutiko atsakyti į keletą klausimų.

Muz. Antanas Linas

— Kaip ilgai jūs vadovaujate šios parapijos chorui ir kokios problemos pasitaiko šiame darbe?

— Pradėjau darbą su šiuo choru maždaug prieš 15 metų. Šiandienės problemos kaip ir su visais chorais — balsinė medžiaga. Esame vyresnio amžiaus. Jaunesniųjų kažkodėl bažnytinis choras nevilioja. Choro sudėtis keičiasi kas metai: mirtys, išsikėlimai į kitas kolonijas ir valstijas sumažina šio choro pajėgumą. Žinoma, susilaukiam ir naujų narių, bet palyginti gana kukliai.

— Kas paskatino jus angažuotis tokio masto religiniam koncertui?

— Kiek pažįstu šią parapiją, buvo ir praeityje suruošti koncertai, bet gana kuklūs, tik su vargonų palyda. Čia ir kilo man mintis suorganizuoti tokio masto koncertą su gana geru ir gausiu orkestru. Kita vertus, iš bažnyčių buvo išstumta visi lotyniški giedojimai, įskaitant ir mišias. Mano noras visą laiką buvo grąžinti lotynišką giedojimą ir duoti taipgi lietuvių kompozitorių bažnytinius kūrinius. Šiame koncerte kaip tik girdėsime pasauliniųkompozitorių kūrinius, kaip Rossinio — Stabat mater, Mozarto — 12 mišias, Bizet ir Haendelio kūrinius. Antroje dalyje girdėsime lietuvišką giedojimą. Kodėl buvo pasirinkti pasauliniai kūriniai? Todėl, kad jie lengviausiai yra prieinami mūsų choro pajėgumui. Daugumą savų kompozitorių teko atidėti, nes jų kūriniai sunkiai prieinami mūsų chorui (harmoniniu atžvilgiu).

— Ar šis choras yra pajėgus šiom sunkesnėm kompozicijom?

— Aišku, kad balsinės medžiagos stoka apsunkina paruošimo darbą, bet choristų pareigingumas ir ryžtas padarė chorą pajėgų šiam repertuarui.

— Kaip ilgai teko repetuoti, ir ar turite pagalbininkų, kurie vienu ar kitu būdu Jus parėmė?

— Repetuota beveik arti metų laiko, žinoma, su trumpom pertraukom. Pats vienas aš jokiu būdu nebūčiau įvykdęs šio plano. Mano gili padėka priklauso mano asistentui Kaziui Skaisgiriui. Jis yra uolus akompaniatorius repeticijose ir bažnyčioje. Šiam koncertui ruošiantis jis dirbo ir su solistais. Gaidų klausimas ne problema, nes jis nepaprastai rūpestingai paruošia gaidas. Be to, padeda choro valdyba, kurią sudaro Nerija Gaižutienė, Kazys Skaisgirys, Povilas Kantas ir Vitas Kazlauskas, o šio koncerto ruošimo pirmininkas yra Vaclovas Momkus. Apskritai, viso choro pareigingumas ir visos valdybos kruopštumas įgalino šį koncertą paversti realybe.

— Kaip parapijos vadovybė vertina Jūsų ir choro pastangas?

— Nežinau, ar mes būtume buvę pajėgūs ką nors padaryti be nuoširdžios mūsų klebono kun. Jono Kuzinsko paramos. Jo sumanumu ir energija gana per trumpą laiką buvo surinkta gana stambi suma naujiems vargonams. Jo entuziazmas davė pagrindą šiam koncertui. Klebono planai ateičiai gana dideli, tik jų įgyvendinimui reikalinga visų mūsų parama.

— Ar nebuvo sunkumų tokio aukšto lygio operos talentą parsikviesti iš Lietuvos į parapijos koncertą dalyviu?

— Tokio lygio solistą parsikviesti šiam koncertui būtų buvę neįmanoma, nesikreipiant net į Lyric Operą, o čia V. Momkaus dėka jis mielai sutiko atvykti iš Vilniaus ir įsijungti į solistų eiles. Be jo šio koncerto solistai yra: Margarita Momkienė, Genovaitė Mažeikienė ir Vaclovas Momkus. Tenka pažymėti, kad jie ne tik atlieka visas solistines partijas su mūsų choru, bet drauge yra ir choristai. Tai nepaprastai didelė parama mūsų chorui.

— Ko pageidautumėt iš mūsų tautiečių, kas liečia šį neeilinį koncertą?

— Mūsų didžiausias troškimas, kad šiam koncertui būtų pilna bažnyčia klausytojų. Neužtenka tų mielų ir nuoširdžių mecenatų, kurie aukojo dideles sumas naujiems vargonams ir šiam koncertui, bet be gausios auditorijos nebus galima apmokėti visų išlaidų. Šis choras gieda ne tik sekmadieniais ir per didžiąsias bažnytines šventes, bet atlieka ir tautinę pareigą, giedodami tautinėse iškilmėse.

Šio koncerto metu bus pašventinti ir naujieji vargonai, drauge bus pasimelsta su kenčiančia didžiąja mūsu Motina (Stabat Mater) už kenčiančią ir kovojančią Tėvynę, siekiant laisvės, o kartu bus pasiruošimas ir didžiosioms Velykų šventėms. Man tenka visų choristų ir publikos vardu palinkėti Jums sėkmės šiame darbe ir taipgi palinkėti geriausio pasisekimo. Tariu nuoširdų ačiū už visas informacijas.

Apolinaras P. Bagdonas

MŪSŲ KOLONIJOSE

Rochester, NY

IŠTVERTA 40 METŲ

Kol aš senau, ji mano akyse užaugo ir subrendo. Gimtuvėse nebuvau. Ji gimė man dar tebesant Vokietijoje, Dievo paukštelių stovyklų pastogėje. Tada net nežinojau, ar pasiseks patekti į tą visokių galimybių kraštą. Kai atvykom, sunku buvo gauti darbą, o dar sunkiau pastogę: tik po kokios savaitės (vis kas nors priglausdavo dienai kitai) kažin kas pasakė, kad tūla Žemelienė dar turi neužimtą „furnished apartamentą". Nuėjom, abu su žmona, o ji, po žodžio kito apie „apartamentus", paklausė, ar mes jau matėmės su radijo direktorium Žemeliu. Kadangi buvome dar nesimatę — nuvedė į kambarį, kur prie rašomosios mašinėlės sėdėjo pats Henrikas Žemelis. Nebeatsimenu, ar kur Vokietijoje prabėgomis buvom susitikę, ar ne, bet aš žinojau, kas jis toks ir jis turbūt žinojo apie mane, tad susipažinimas buvo paprastas ir tiesmukas. Mudu papasakojome apie savo įsikūrimo rūpesčius, o jis mums — apie lietuviško radijo laidų Amerikoje šviesią ateitį. Tad taip susipažinau su pradžioje minėta naujagime — Rochesterio lietuvių radijo valandėle (tiksliau — radijo pusvalandžiu), kuri daug vėliau buvo pakrikštyta „Dainos aidu". Tai valandėlei šiais metais vasario 16 dieną ir sukako brandus 40 metų jubiliejus.

Mums taip „lengvai" sekėsi kurtis, kad turbūt bent trejetą ar ketvertą mėnesių pastoviai tos valandėlės net klausyti negalėjom, nes nepajėgėm nusipirkti radijo. Kiek prisimenu, Danutės Saladžiūtės kvietimu net anksčiau ėmiau talkinti radijo valandėlei, net pats radiją įsigijau. Nelengviau sekėsi ir pačiai su tokiu entuziazmu pradėtai radijo valandėlei. Iš pradžių buvo manyta, kad už radijo skelbimus suplauks pakankamai pinigų, jog jų užteks visiems reikalams. Dabar jau miręs kun. Pranas Valiukas (lietuvių Šv. Jurgio parapijos vikaras) su noru įsijungė į valandėlės steigimą ir net savo vardu pasirašė sutartį su radijo stotimi. Bet naujam krašte daug kas buvo kitaip, negu iš pradžių atrodė. Tebuvo vos keletas lietuvių verslininkų, kurie turėjo išlaikyti valandėlę: du saliūnai, trejetas ar ketvertas krautuvių, kepykla ir dar vienas kitas nelietuvis, turįs daugiau ar mažiau lietuvių pirkėjų. Netrukus sąskaitų pasidarė daugiau, negu pajamų, ir valandėlė priėjo galą. Draugų pakalbinti, ją sutiko gelbėti du Antanai: Antanas Sabalis ir Antanas Ščiuka. Sabalis prisiėmė valandėlių parengėjo ir pranešėjo darbą, o Ščiuka ėmėsi tvarkyti piniginę pusę. Anuo metu lietuviškam radijui buvo dar ir kitas apsunkinimas: visus lietuviškus tekstus reikėjo versti į anglų kalbą ir įteikti radijo valdžiai. Žemeliui tokius vertimus daugiausia atlikdavo Ona Valiukaitė, kun. Valiuko sesuo, o Sabaliui — Jonas Morkūnas ir Emilija Morkūnienė.

Antanas Sabalis iš Vokietios atvyko kiek vėliau ir kurį laiką buvo be darbo: tad ir valandėlių parengimas nesudarė daug sunkumų. Tačiau 1952 metų rudenį jam pasisekė gauti naktinį darbą, ir radijo programų parengimas tapo sunkokai pakeliama našta. Taip valandėlė ir vėl atsidūrė bėdoj.

Per tuos pusantrų metų daugelis aiškiai pajuto, kad toji sekmadieninė lietuviška atokvėpa yra labai reikalinga; kartu buvo suprasta, kad ši laida negalės išsilaikyti jei bus tvarkoma verslo sumetimais. Po tiek metų nebeįmanoma susekti, kam kilo mintis tvarkyti bendruomeniniais pagrindais. Ir taip, 1952 gruodžio mėnesį, buvo sušauktas viešas susirinkimas, kuriame buvo įsteigtas Radijo klubas ir išrinkta pirmoji klubo valdyba. Valdybon pateko Pranas Saladžius, Liudas Vilimas, Povilas Šlapelis, Aleksas Beresnevičius ir Marija Ulinskaitė. Iš tos pirmosios valdybos gyvųjų tarpe tebėra tik du paskutinieji. Klubo nariai sutarė mokėti po vieną dolerį per mėnesį nario mokesčio. Tas mokestis ir sudarė pastovų pagrindą išsilaikyti valandėlei. Prie jos išlaikymo yra prisidėjusios ir kai kurios organizacijos, ypač tos, kurios daugiau naudojosi valandėlės paslaugomis.

Ilgainiui Radijo klubas prarado savo senąją formą, išnyko doleriniai nariai; dabar valandėlė laikosi klausytojų aukomis.

Kai buvo neįmanoma rasti žmogų, kuris pats vienas parengtų ir vestų valandėles, — Klubo valdyba sutelkė keletą sugebančių asmenų, ir jie visiškai savarankiškai, iš eilės ėmė ruošti ir vesti šias radijo laidas. Tokia tvarka ir pačioms valandėlėms išėjo tik į naudą: kiekvienas paruošėjas turėjo vis kitokių sumanymų, vis kitokių idėjų. Kad būtų įvairiau ir įdomiau, dažnas pasitelkdavo ir tebepasitelkia talkininkus. Ta pati kelių pranešėjų tvarka išsilaikė ir ligi šiol — ir net gerokai išsiplėtė. Jeigu pradžioje Klubo valdyba tebuvo suradusi keturis ar penkis, tai vėliau jų atsirado daugiau kaip tuzinas, o šiuo metu yra devyni. Tai ir įvairu, ir nieko per daug neapsunkina: nes per porą mėnesių tereikia paruošti tik vieną valandėlę. Negerai padaryčiau, jei nutylėčiau, kad valandėlių vedėjai nuo pat Radijo klubo įsisteigimo už valandėlių paruošimą ir vedimą negavo ir negauna jokio atlyginimo. Tai ir aukos, o kartu ir garbės reikalas.

Per tą laiką dirbo daugiau negu 30 valandėlių vedėjų. Vieni darbavosi gana ilgai, kiti paruošė gal tik kelias valandėles, bet dar yra trys, kurie ištikimai tebeveda valandėles nuo pat Radijo klubo įsisteigimo tai: Vytautas Žmuidzinas, Raimundas A. Kiršteinas ir Stasys Ilgūnas. Du pastarieji į šią veiklą įtraukė net ir savo vaikus: Kiršteinas savo sūnų Raimundą Joną, o Ilgūnas — dukterį Rūtelę.

Valandėlės gyvybę palaikė ir tebepalaiko Klubo valdyba, ypač jų pirmininkai, kuriais ligi šiol pagal eilę yra buvę Pranas Saladžius, Petras Armonas, Pranas Puidokas (ilgiausiai), Aleksandras Gečas, Vitolis Litvinas, Danutė Krokytė ir Raimundas A. Kiršteinas.

Iš pradžių, kol įrašymas į juostas nebuvo ištobulintas, valandėlės vedėjai su talkininkais kiekvieną sykį turėjo vykti į radijo studiją ir kalbėti tiesiog klausytojams. Kai kam tai nebuvo lengva. Ką pasakei – pasakei. Jeigu suklydai, žodis ne žvirblis — nepagausi. Kai atsirado juostos, reikėjo vykti į radiofoną įrašyti juoston, o namie jau ir pats vedėjas galėjo klausyti savo įrašo. Vėliau stotys atsisakė įrašinėti, reikėjo patiems tą padaryti. Iš karto nebuvo lengva: reikėjo aparatų. Bene pirmas įrašinėti savo namuose pradėjo Aleksas Gečas, paskum prisidėjo vyresnysis Kiršteinas, vėliau Vitolis Litvinas, Stasys Ilgūnas, Algis Bulsys, o pastaruosius keletą metų atsirado ir tikras radijo specialistas Raimundas Jonas Kiršteinas. Jis to ir mokėsi, tuo bent dalinai ir amerikiečių radijo stotyse duoną užsidirba. Šiandien jis taip palengvina valandėlės vedėjų darbą, kad net sunku suvokti, ką be jo reikėtų daryti. O gali prireikti...

Nevisada lengva buvo ilgesnį laiką išsilaikyti ir toje pačoje stotyje. Jos dėl vienokių ar kitokių priežasčių nebesutikdavo atnaujinti sutarties. Buvo ir tokių atvejų, kai atsisakydavo atnaujinti sutartį tik todėl, kad valandėlės yra vedamos ne angliškai. Reikėdavo, kartais ir labai skubiai, ieškoti kitos stoties, bet ligi šiol vis sėkmingai pavykdavo ir taip šiuo metu toji valandėlė yra prisiglaudusi jau septintoje stotyje.

Per 40 metų lietuviškas žodis, lietuviška daina ir muzika radijo bangomis lankė Ročesterio ir jo apylinkės lietuvius daugiau negu du tūkstančius kartų; tik gal trejetą ar ketvertą sekmadienių dėl kokių nors sutrikimų laidos nebuvo. Daug kam įsijungti valandėlę tapo tikru įpročiu. Buvo momentų, kai ją tęsti ir tęsėti atrodė nebeįmanoma, buvo net tokių sunkumų, kad kai kas pasakydavo, jog kažin ar beverta dėl jos vargti. Atsimenu, vienu iš tokių atvejų kažin kas pasakė: „Kai dabar prie jos pripratę, tai atrodo, kad taip ir turi būti, bet jeigu nebebūtų — ir sekmadieniai būtų nebe tie, ir visi pajustumėm, ko esam netekę". Gal tie žodžiai padėjo, gal ir ne, bet aiškiai parodė, kaip lengvai kokios vertybės galime netekti, nes viskas: ir chorai, ir šokiai, ir vaidinimai, ir knygos, ir laikraščiai čia buvo, yra ir bus ne tam, kad iš jų kas nors pragyventų, bet kad darbo auka liudytų tautos gyvumą. Tiems, kurie tą suvokė, nesunku buvo metų metais aukoti laiką ir jėgas. Užtat tikrai smagu išgirsti, kad koks sambūris jau švenčia ištvermingos aukos keturiasdešimtmetį — sudėtos ant savo tautos kultūrinės gyvybės aukuro.

Jurgis Jankus

Nijolė Sadūnaitė vasario 27 d. pas buvusį prez. Ronald Reagan, kuris rankoje laiko lietuvišką kryžių ir Sadūnaitės prisiminimų knygą „A Radiance in the Gulag". Dešinėje vertėja Angelė Nelsienė ir JAV LB tarybos narys Romas Nelsas.

CHICAGOS ŽINIOS

JUDRUS AERODROMAS

O'Hare aerodromas dieną ir naktį būna vis labai judrus. Čia per parą būna 2,200 skraidų. Kontrolieriai taip užimti, kad dirba po šešias dienas savaitėje. Būna, kad vienu metu 15 kontrolierių kalba į pilotus. Jie pasiekia pilotus 40 mylių kiekviena kryptimi ir taip pat 13,000 pėdų aukštyje.

NAUJOS MOKYKLOS

Chicagoje numatyta per 5 metus pastatyti 23 miesto mokyklas ir atnaujinti 83 jau esančias, tam panaudojant 395 mil. dolerių.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dideles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

RE/MAX REALTORS — ***GREIT PARDUODA***
RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

Century 21 — KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Labai prieinama kaina parduodami keturi butai (namukai) Floridoje lietuvių apgyventoje kolonijoje, Indialantic, Fla. Graži vieta, 1 blokas nuo jūros. Tinka pensininkams, šeimoms arba investavimui. Vieta yra netoli Melbourne, Daytona Beach. Skambinti: **lietuviškai Regina Pilvelis 1-203-232-1569** arba **angliškai Peter Feher 1-201-872-8578.**

FOR RENT

Išnuomojamas 6 kamb. erdvus, patogus butas; pirmame aukšte, Marquette Parko apyl. Apšildomas. Pageidaujami vyresnio amžiaus žmonės be gyvuliukų. **Kreiptis: tel. 778-0154.**

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

REAL ESTATE

MLS **KOMPIUTERIŲ**
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Patarnauja nuosavybių pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. **(312) 767-0600** arba **(312) 778-3971.**
Adresas **6600 S. Pulaski Rd.**
One Stop Real Estate

MLS
ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Namas apžiūrėjimui
Sekmd., kovo 25 d. 1–4 v.p.p.
6210 S. Major
6 kamb., 30 metų, 3 did. mieg. mūrinis; valg. kamb. daug spintelių, TV kamb.; aluminio apdaila; naujai įvest elektra; galima pasidaryti 4-tą mieg. St. Syms parapija. Geras pirkinys. Skambinkite dabar.

No. 623—63 St. & Karlov Ave.
2 butai. Karališkas! Visas mūrinis su 3 mieg. kamb. kiekv. bute. Atremontuota virtuvė ir vonia; 3 kamb. rūsyje išnuomojimui; 2 auto. mūrinis garažas. Naujai įvesta elektra ir vandens šildymas; labai švarus.

No. 635 — 71 St. & Pulaski Rd.
3 butai, 3 mieg. 1½ vonios pirmame ir antrame aukšte. Mod. virtuvė su medžio spintelėm; naujas karšto vandens tankas ir šild. sistema; platus sklypas; 4 kamb. rūsyje; 2½ auto. garažas mūrinis. Puikiai prižiūrėtas, geras pirkinys.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.
O'BRIEN FAMILY REALTY
(312) 434-7100

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Tremtinė — tai vienas paveikslas iš labai puošnios dail. POVILO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: svetimtaučiui ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda $1.50 valstijos mokesčio.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Paterson, N.J.

GRAŽIAI PAMINĖTOS DVI ŠVENTĖS

Vasario 25 d. buvo paminėta Nepriklausomybės šventė. Minėjimas vyko Šv. Kazimiero bažnyčioje ir parapijos salėje. Jis truko beveik visą dieną.

10:30 val. parapijos klebonas kun. Antanas Bertašius pradėjo minėjimą šv. Mišiomis, kurių metu buvo prisiminti žuvusieji už Lietuvos laisvę, mirę kalėjimuose ir Sibiro koncentracijos stovyklose ir paguldę savo galvas Lietuvos miškuose, kovodami už tėvynės laisvę prieš antrą kartą sugrįžusius okupantus. Klebonas apie tai prisiminė tai dienai pritaikytame pamoksle. Skaitinius skaitė nauja, jauna parapietė Renata Nelsaitė-Paulienė. Aukas atnešė Liepsnos šokėjai, kurie buvo pakviesti atlikti šokių programą.

Tolimesnė minėjimo programa, surengta LB apylinkės ir Lietuvos vyčių, tuoj po pamaldų vyko parapijos salėje. LB apylinkės pirmininkė Angelė Stankaitienė paprašė kleboną kun. A. Bertašių sukalbėti invokaciją, o po to visus dalyvius sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus. Visą kitą minėjimo programą pravesti pakvietė Renatą Paulienę.

Gražina Beinorienė, skaičiusi paskaitą ir papasakojusi apie gyvenimą Sibire.

Pagrindinė minėjimo kalbėtoja buvo viešnia iš Lietuvos, statybos inžinierė Gražina Bernotienė. Ji praėjusiais metais atvyko į mūsų parapiją lankyti savo giminių, iškviesta dėdės Klemenso Praleikos. Deja, su savo dėde jai taip ir neteko pasimatyti: nuo stiprios širdies atakos jis buvo visai neseniai miręs.

Gražina pirmiausiai pasveikino visus susirinkusius nuo tėvynainių iš Lietuvos ir palinkėjo kuo greičiau sulaukti jos visiškos laisvės paskelbimo dienos, kad ji būtų mums visiems viena ir ta pati Lietuva, nesvarbu, kur ir kaip toli vieni nuo kitų begyventumėm. Toliau ji prisiminė savo šeimos išgyvenimus po sovietų jungu.

Ji, motina ir sesuo buvo išvežtos iš Bagotosios į Marijampolės kalėjimą 1951 metais. Brolio nebuvo namie, jis tuo metu gyveno Kaune pas močiutę ir lankė Aušros gimnaziją. Jį taip pat ten suėmė ir atgabeno į Marijampolę, į tą patį kalėjimą. Tėvas buvo išvežtas į Sibirą prieš trejus metus anksčiau. Šeima neturėjo su juo jokių ryšių ir visai nežinojo, kur jis buvo padėtas ir kas su juo atsitiko. Kadangi šeima nebuvo niekuo nusikaltus, jie manė, kad juos suėmė už tėvą, turėjusį ryšių su Lietuvos partizanais. Tik vėliau jie sužinojo, kad tėvas buvo lageryje sušaudytas.

Gražina prisiminė ilgo etapo vargus, kai jų ešaloną iš Marijampolės per Maskvą, Kuibyševą, Kzil — Ordą nugabeno net už Aralo ežero, į Kazachstaną ir apgyvendino tuščiame gyvulių tvarte, kuris jau buvo pilnas visokių tautybių tremtinių ir kuriame nebuvo nei kur atsisėsti, nei atsigulti. Vėliau jie buvo perkelti jau į šiek tiek geresnes patalpas, motina gavo kad ir sunkų, bet šiek tiek apmokamą darbą, o ji su seseria ir broliu galėjo lankyti mokyklą.

Tačiau tuomi jų vargai toli gražu nepasibaigė. Vis tiek gyveno lagerio gyvenimą, turėjo lagerio administraciją su komendantu priešakyje ir niekur iš to lagerio negalėjo pajudėti. Skaudžiausia buvę, kad net iš vietinių gyventojų ir jų vaikų jautė didelę neapykantą. Mat, vietiniai gyventojai ten aplinkui buvo musulmonai. Jų moterys ir paauglės mergaitės dėvėjo ilgus drabužius, po apačia apsiavusios taip pat ilgomis kelnėmis, užrištomis aplink riešą, o viršutinę veido dalį ir akis prisidengusios skarele. Jiedvi su seseria būdavo apsirengusios kaip Lietuvoje, o vasaromis, kurios ten buvo labai karštos, vaikščiodavo net su trumpomis kelnaitėmis. Tai sukeldavo joms didelę panieką. Su pačia Gražina buvo dar blogiau. Lagerio vaikai galėjo lankyti mokyklą. Mokytojas buvo korejietis. Kai jis darė mokinių sąrašą ir paklausė Gražinos vardo ir pavardės, tai, negalėdamas to užrašyti, liepė jai pačiai užrašyti lentoje. Ji užrašė lietuviškai ir, žinoma, lietuviškomis raidėmis. Tada mokiniai ėmė šaukti: „Niemka, fašistka!" (vokietė, fašistė). Ir nuo to laiko jie Gražinos kitaip ir nevadino.

Kadangi Gražinos šeima buvo išvežta jau 1951 metais, tai po Stalino mirties, uždarant daugybę lagerių ir leidžiant internuotiems grįžti namo, 1953 m. buvo išleista ir Gražinos šeima. Grįžus namo, vėl prasidėjo kiti vargai. Jų namas buvo nugriautas, turėjo ieškoti, kur apsigyventi ir iš ko gyventi. Motina negavo pastovesnio darbo net dvejus metus. Vasarą būdavo šiek tiek lengviau, visa šeima eidavo uogauti — rinkti mėlynių. Eidavo pėsti net kelis kilometrus, grįždami taip pat, bet jau nešdami uogas. O nešti buvo ko. Gražina viena pririnkdavo per dieną apie 13 litrų. Kitą dieną veždavo tas uogas parduoti į Kaliningrado sritį, nes ten daug daugiau mokėdavo. Namie už litrą gaudavo tik 30 kapeikų, o ten net tris rublius. Taigi ir grįžus iš lagerio dar vis teko vargti, bet tie vargai jau buvo kitokie: jau buvo savo tėvynėje tarp savų žmonių ir galėjo bent laisvai judėti.

Po Gražinos kalbos Dalia Naktinytė, taip pat viešnia iš Lietuvos, padainavo tris senoviškas dainas, kaip ji pati sakė, išmoktas iš močiučių, būtent, „Augino brolelis sau vieną seselę", „Aš užaugau raškažėly" ir „Pragydo, gydo ramūs gaideliai". Dainuodama pati sau pritarė kanklėmis. Dainininkė ne profesionalė, bet savo programos dalį atliko pasigėrėtinai.

Programai paįvairinti prisidėjo ir New Jersey šokių ansamblis Liepsna. Jie pašoko tris šokius: suktinį, gyvatarą ir vakarušką, vadovaujant Monikai Šernaitei ir pačiai prisidedant prie šokių.

Po to Janina ir Almantas Meižiai parodė ištraukas iš video juostų: Birželio 14-sios, kaip Gedulo ir Vilties dienos minėjimą Vilniuje ir vaizdus iš Lietuvos, Lietuvos ansambliui šokant ir dainuojant įvairiose Lietuvos vietose.

Dalia Naktinytė, atlikusi dainų programą

Visi susirinkusieji buvo pavaišinti ne tik kava ir pyragaičiais, bet tikrais pietumis, kurie buvo suneštiniai: ponios parūpino maistą, o vyrai parėmė finansiškai. Vaišių šeimininkė buvo Irena Eitmanienė. Už pietus joks mokestis nebuvo renkamas. Tokia jau Patersono tradicija. Programa ir vaišės buvo sutartinai parengtos LB apylinkės ir Lietuvos vyčių 66 kuopos.

Iš tolimesnių svečių dalyvavo New Jersey LB apygardos pirmininkė Rasa Ardytė-Juškienė ir Elzbieta DiAndriole, Šiaurės New Jersey lietuvių klubo pirmininkė. R. Juškienė pasveikino Patersono LB apylinkę, pagyrė už gražų bendradarbiavimą su Lietuvos vyčiais, palinkėdama dirbti taip ir toliau, paremiant Lietuvos išsilaisvinimo pastangas. Dalyvavo dar ir Jonė Šernienė, buvusi Elizabetho lituanistinės mokyklos mokytoja ir šokių mokytoja su dukra ir sūnumi. Į minėjimą buvo atvykę „N.J. Record" reporterė ir fotografas (berods, apygardos pirmininkės R. Juškienės parūpinti). Kitą dieną „Record" įdėjo minėjimo aprašymą su Gražinos Bernotienės ir šokėjų fotografijomis.

Minėjiman susirinko apie 100 dalyvių. Aukų Lietuvos išsilaisvinimo reikalams, talkinant Kazimierui Jankūnui, buvo surinkta 1400 dolerių.

ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMAS

Po savaitės buvo surengtas šv. Kazimiero minėjimas. Šv. Mišias atlaikė ir pritaikytą pamokslą pasakė kun. Jonas Pakalniškis, buvęs Brooklyno Apreiškimo parapijos klebonas. Dabar jis jau pasitraukęs į pensiją, bet kiek galėdamas mielai patalkininkauja kaimynams kunigams.

Savo pamoksle kun. Jonas pabrėžė šventojo lietuvišką kilmę ir iškėlė jo dorybes. Jis nemėgo jokių karališkųjų ištaigų. Jam labiau patiko paprastesnis gyvenimas Lietuvoje ir jos žmonės. Jis net ir mirė ne puošniuose karaliaus rūmuose Krokuvoje, bet daug paprastesnėje Gardino pilyje Lietuvoje. Kadangi jis mirė dar visai jaunas ir pasižymėjo ypač skaistybės dorybe, jis Bažnyčios skiriamas dažniausiai jaunimo globėju ne tik Lietuvoje, bet ir kitur pasaulyje.

Po pamaldų parapijos salėje buvo surengti pietūs su muzika ir šokiais. Šio parengimo iniciatoriai buvo Juozas Jakubavičius ir Martynas Petraitis. Jie pasikvietė į talką savo gerą pažįstamą Scott Hill, baigusį kulinarijos mokyklą virėją, kuris su savo talkininkais supirko maistą ir paruošė pietus.

Paminėtini dar ir šie asmenys, prisidėję prie šio parengimo: Eleonora Vaičaitytė-Williams — vargonininkė, padovanojo visas gėles ant stalų, Antanina Adomaitienė su dukra Janina Meižiene iškepė žagarėlius, M. Petraitis papuošė altorių gėlėmis, Marija Kemežienė padovanojo gintarus ir gėrimus, gautus iš Lietuvos. Prie šio paminėjimo pasisekimo prisidėjo visa eilė parapiečių vyrų ir moterų savo darbu, paruošiant salę ir patarnaujant prie stalų taip, kad buvo gauta pelno 1,160.75 dol., kuris atiduotas parapijai paremti.

Besikalbant su J. Jakubavičium, šitokių parengimų su pietumis pradininku (šitokie jo su talka surengti pietūs jau antri), sužinota, kad ta talka su kai kuriais pakeitimais vyks ir toliau ir kad tos talkos tikslas bus toks: suburti į aktyvesnę veiklą ir tuos asmenis ir šeimas, kurie tik kada ne kada atsilanko į parapiją, paremti parapiją finansiškai ir išlaikyti lietuviškumą visose kartose.

P.S. Buvo pastebėta, kad per šį parengimą buvo labai retai pasirodančių jaunų šeimų net ir su vaikais, kurie visi smagiai jautėsi ir pora iš jų sekantį sekmadienį jau pasirodė pamaldose.

A. Masionis

UŽDARYS LIGONINĘ

Central Community ligoninės, esančios Chicagos pietuose, vadovybė paskelbė, kad kovo mėnesį ją uždarys dėl finansinių sunkumų. Ligoninės adresas 5701 S. Wood St. Joje yra dirbę lietuviai gydytojai ir lietuviai yra gydęsi.

Knygos bičiuliams aiškina iš JAV atvykę B. Nainys ir dr. A. Razma.

A.†A.

Dipl. teis. JUOZUI DĖDINUI

mirus, mūsų krikštavaikiams VIDAI ir KĘSTUČIUI ir kitiems velionio artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Vanda ir Vincas Simanavičiai
Algis, Visvaldas, Stasė ir
Juozas Grabauskai

A.†A.

ANTANUI MAŽEIKAI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo brolį, mūsų ilgų metų draugą, VYTAUTĄ ir kitus šeimos narius.

Vladė ir Bronius Siliūnai
Regina ir Leonas Raslavičiai
su šeimomis

A.†A.

ANTANUI MAŽEIKAI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo sūnų dr. DENNIS ir marčią AUDRONĘ.

Buffalo, N.Y. Lietuvių klubas

Liūdime palydėjusios mūsų draugijos mielą narę, nuoširdžią ir pareigingą seniūnę

A.†A.

ONĄ BURNEIKIENĘ

į Amžinosios Ramybės pilį. Dukrą ZITĄ PETKIENĘ, jos vyrą JUOZĄ, sūnų ROMUALDĄ ir vaikaičius — PAULIŲ, ALEXĄ ir VINCĄ — nuoširdžiai guodžiame.

Lietuvos Dukterų draugija

PADĖKA

A.†A.

STEFANIJA PAŠKONIENĖ

Mūsų mylima Sesutė mirė š.m. vasario 21 d. ir palaidota vasario 24 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Širdingai dėkojame visiems, kurie pareiškė užuojautas laiškais, spaudoje ir asmeniškai.

Dėkojame už aukas šv. Mišioms ir Tautos Fondui.

Dėkojame kun. kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje ir šv. Mišias bažnyčioje.

Dėkojame kun. V. Mikolaičiui už apeigas kapinėse.

Dėkojame karsto nešėjams, atlikusiems velionei paskutinį šioje žemėje patarnavimą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui D. Petkui už rūpestingą, nuoširdų patarnavimą.

O tu, mūsų Brangioji, ilsėkis ramybėje šalia savo dukrelės ir vyro šioje Amerikos žemelėje.

Nuliūdę: **sesuo Bronė, brolis Kazys su šeimomis ir kiti giminės.**

A.†A.

ONAI BURNEIKIENEI

išėjus Amžinybėn, jos sūnui, Lietuvių Operos nariui, ROMUALDUI su vaikais ir dukrai ZITAI su šeima reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

Lietuvių Opera

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — (1-312) 476-2345

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas (708) 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. (708) 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — (708) 652-1003

Sally **Donald M., Jr.**

VANCE

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. (708) 652-5245

APLINK MUS

x **Gintė Damušytė iš New Yorko ir prof. Romas Vaštokas** iš Kanados padarys pranešimą apie Lietuvos rinkimus ateinančią savaitę penktadienį, kovo 30 d., 7 val. Jaunimo centre. Jie abu buvo Lietuvoje per rinkimus ir paskelbiant nepriklausomybės atnaujinimą. Rengia Ethnic Community Service.

x **Beverly Shores Šv. Onos** bažnyčioje lietuviams šv. Mišios bus kovo 25 d., sekmadienį, 12 val. dienos. Visi kviečiami dalyvauti.

x **Kun. Leonas Zaremba** praves rekolekcijas Šv. Antano parapijoj Cicero, IL, kovo 26–29 d. — nuo pirmadienio iki ketvirtadienio vakarais 7 val. Ketvirtadienį, paskutinę rekolekcijų dieną, bus ir Susitaikymo sakramento pamaldos su proga prieiti išpažinties ir šv. Mišios. Šia proga pasiruošti Velykoms pasinaudoti kviečiami ne tik parapiečiai, bet ir visi Chicagos vakariniuose ir šiaurvakariniuose priemiesčiuose gyveną lietuviai.

x **Danutės Bindokienės** parašytas dviejų veiksmų veikalas „Kai papartis žydi" bus statomas šį sekmadienį Morton auditorijoje, 2423 S. Austin Blvd., Cicero, Ill. Kasa bus atidaryta nuo 1 val. po pietų.

x **Futbolo klubo „Lituanica" metinis narių susirinkimas** įvyks šį sekmadienį, kovo 25 d., 2 val. p.p. klubo patalpose, 2614 West 69 St. Visi aktyvūs nariai, nariai rėmėjai ir prijaučiantieji kviečiami dalyvauti. Bus aptariami aktualūs futbolo klubo ateities veiklos klausimai, pranešimai apie veiklą ir naujos valdybos rinkimai. Po susirinkimo bus ir vaišės.

x **JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos** Chicagos skyrius labai yra dėkingas Paulinai Mačiulienei už 30 dol. auką ir Kazimierui Čiurinskui už 100 dol. auką išlaidoms padengti ruošiant Vasario 16-tosios demonstracijas Chicagoje.

x **DRAUGO koncertas įvyks š.m. balandžio 1 d. 3 v. p.p.**, sekmadienį, Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje. Programą atliks okupuotos Lietuvos solistai: Sofija Jonaitytė, Algirdas Januta ir pianistas Povilas Stravinskas. Bilietus į koncertą galima įsigyti **Gifts International Vaznelių parduotuvėje, 2501 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 471-1424.** (sk)

x **SKILANDIS, SPRANDINĖ** (palendvica), rūkytos dešros pasieks jūsų gimines **VELYKOMS,** užsakant dabar. $84.00. **Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.** (sk)

x **Romas Pukštys, Transpak firmos savininkas,** praneša, kad balandžio mėn. vyksta į Lietuvą. Mielai vėl tarpininkaus įvairiais reikalais: pinigai, palikimai. Kreiptis iki balandžio 1 d. **Transpak, 2638 W. 69 St., tel. 312-436-7772.** (sk)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. **(312) 847-7747.** (sk)

x **Negalima sustoti prezidentui G. Bushui** siųsti telegramas, kad viešai pasisakytų už Lietuvos nepriklausomybę. Skambinti White House „presidential inquiries comment line" 1-202-456-7639. Arba skambinti anksčiau skelbtu numeriu, prašant White House 1-800-257-4900. Telegramų įstaiga jau turi tekstus, tik reikia pasisakyti savo vardą, pavardę ir telefono numerį.

x **Ramutė Kemežaitė** atliks močiutės rolę per Dainavos ansamblio spektaklį „Kai papartis žydi". Scenoje taip pat matysime kaimiečius, šeimininkus, darbininkus, grėbėjėles ir studentą iš miesto. Spektaklis bus Morton salėje Cicero mieste kovo 25 d., sekmadienį, 3 val. p.p.

x **„Kibirkštis",** Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos laikraštis, Nr. 1, leidžiamas Vak. Vokietijoje. Laikraštyje išspausdintas planas apie ateities veiklą ir įvairių informacijų iš lietuvių jaunimo veiklos. Laikraštį redaguoja Tomas Bublys ir Rimas Čuplinskas. Išeina keturis kartus per metus, 20 puslapių, didelio formato.

x **Vilija Kontrimaitė,** dr. Ričardo ir Raimondos Kontrimų dukra, iš Mission Viejo, Kalifornijos, praėjusį pavasarį baigus meną Loyola Marymount universitete, Los Angeles, ir studijas gilinusi Pilchuk Glass institut, Seattle, ir Studio Art Center internationale Florencijoje, Italijoj, yra priimta į štabą Peggy Guggenheim modernaus meno muziejuje Venecijoj. Vilija laisvai kalba itališkai.

x **Marquette Parko kasdieninės lituanistinės** mokyklos mokiniai parašė laiškus JAV prezidentui G. Bushui, prašydami, kad jis dėtų pastangas Lietuvos nepriklausomybei palaikyti ir viešai pasisakytų už paskelbtą Lietuvos nepriklausomybę.

x **„Dailės '90" ir Lietuvos fotografų parodos** apie religiją atidarymas bus Lietuvių Dailės muziejuje Lemonte, kovo 24 d., šeštadienį, 7:30 v.v. Visus kviečiame atsilankyti. (sk)

x **Nepriklausomai Lietuvai** atsikuriant, ši gali būti paskutinė tokio pobūdžio kun. dr. K. Trimako lydima **kelionė į Medjugorje,** Marijos apsireiškimų šventovę Jugoslavijoje. Informacijai **tel. (708) 562-8948** (vakare ir savaitgaliais). (sk)

x **„Antro Kaimo" vaidintojai** (E. Būtėnas, V. Gilvydienė, J. Jakštytė-Landfield, J. Riškus ir A. Vitaitė) pasakos apie gastroles Lietuvoje, parodydami jas vaizdajuostėje Jaunimo centro kavinėje penktadienį, kovo 23 d. 7:30 v.v. Apie knygą „Vaizdai ir tekstai" kalbės prievaizda A. T. Antanaitis. (sk)

x **Garantuotas receptinių ir nereceptinių vaistų persiuntimas į Lietuvą. Transpak,** 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, **tel. 312-436-7772.** (sk)

Iškilmėse prie Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios kovo 18 d. padeda po Mišių vainiką. Iš kairės: Beatričė Sturonaitė, Altos pirm. G. Lazauskas, LB krašto valdybos pirm. dr. A. Razma ir Rima Polikaitytė.

Nuotr. **Jono Kuprio**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

CHICAGOS LIETUVIAI REMIA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Lietuvos Aukščiausiajai tarybai 1990 m. kovo 11 d. Vilniuje paskelbus Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, Chicagos lietuviai jau tą pačią dieną susirinkę į Margučio steigėjo Antano Vanagaičio 100 gimtadienio minėjimą, džiaugsmingai išklausė šią malonią žinią ir pasveikino pirm. prof. Vytautą Landsbergį, o per jį ir visą tautą.

LB krašto valdybos pirm. dr. A. Razma sukvietė didžiųjų institucijų pirmininkus ar jų atstovus pasitarti, kaip geriau ir plačiau šį svarbų Lietuvai įvykį galima būtų paminėti ir sudominti žinių teikimo agentūras. Jau ir be mūsų pastangų TV, radijas ir spauda plačiai rašė ir rodė vaizdus apie tarybos išrinkimą ir kovo 10 d. pirmąjį posėdį, kuriame buvo išrinktas tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Seklyčioje susirinkusieji aptarė padėtį, išrinko vykdomąjį komitetą ir antradienį sušaukė veikiančių organizacijų pasitarimą. Pasitarime, kuriame dalyvavo apie 30 asmenų, buvo išklausyti siūlymai ir nutarta greit veikti, kol dar pasaulio dėmesys Lietuvai nebuvo atslūgęs. Per 5 dienas ką nors didingesnio suorganizuoti buvo neįmanoma. Norėta pamaldas daryti katedroje, dalyvaujant kardinolui ir valdžios aukštiesiems pareigūnams, bet katedra visą sekmadienį (III.18) buvo užimta ir teko tenkintis sava aplinka ir sava pastoge.

Iškilmingos padėkos Mišios įvyko kovo 18 d., sekmadienį, Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke, šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas (jau kovo 11 d., sekmadienį, tinkamai paminėjęs tik ką gautą gerą žinią), kncelebruojant būriui lietuvių kunigų (bene 15), dalyvaujant vyskupui Vincentui Brizgiui ir Chicagos arkivyskupui kardinolui Joseph Bernardin. Organizuotai dalyvavo lituanistinių mokyklų mokiniai ir šauliai. Įnešta daug tautinių vėliavų, kurios sustatytos prie šoninių altorių, kad neuždengtų didžiojo altoriaus ir kunigo atnašaujančio šv. Mišias. Pamaldų metu giedojo parapijos choras ir visa bažnyčia. Kardinolas pasakė atitinkamą pamokslą ir baigė lietuviškai **Tegyvuoja laisva Lietuva.** Žmonės sustojo ir plojo, plojo.

Džiugu buvo matyti, kaip tautiniais rūbais apsirengę mokinukai nešė aukas: Lietuvos herbą — Vytį, Lietuvos istoriją, Rūpintojėlį, duoną ir vyną, aiškinant jų reikšmę Audriui Polikaičiui. Pamaldos užsklęstos visiems sugiedojus Lietuvos himną.

Po pamaldų buvo padėtas gyvų gėlių vainikas prie lietuviško kryžiaus, esančio šalia bažnyčios, pagerbiant žuvusius kovotojus už Lietuvos laisvę. Iškilmėse dalyvavęs Chicagos burmistras Richard Daley pasveikino lietuvius, prisidedančius prie Lietuvos laisvės atgavimo, ir kreipėsi į prezidentą G. Bush, prašydamas padėti Lietuvai **dabar** — we need help now. Šiai iškilmės daliai vadovavo dr. Petras V. Kisielius, abiem kalbom paaiškinęs įvykių reikšmę. Bažnyčios priešakyje susirinkusi minia skandavo šūkius ir dainavo lietuviškas patriotines dainas.

Minėjimas įvykdytas per trumpą laiką LB krašto valdybos iniciatyva, įsijungus Altai, Lietuvos vyčiams, šauliams, lit. mokykloms ir kitoms organizacijoms. Komitetui vadovavo Birutė Jasaitienė, LB krašto valdybos vicepirmininkė, talkinama kitų organizacijų atstovų. Trumpas laikas neleido numatyti visų detalių, tai pasitaikęs vienas kitas nesklandumas būtų buvęs išvengtas. Bendrai padėkos iškilmės praėjo iškilmingai ir sudomino laikraščių, radijo, TV reporterius. Iškilmės buvo rodomos per TV žinias, o didieji laikraščiai tinkamai aprašė. Atrodo, su media buvo palaikomi geri ryšiai.

Nuotaiką drumstė paskleistos žinios apie ryšio nutrūkimą su Lietuva, rusų kariuomenės judėjimą Lietuvos teritorijoje, demonstratyvų kovos lėktuvų ir karinių malūnsparnių skraidymą Vilniaus aplinkoje, proklamacijų mėtymą rusų kalboje, raginančių dalyvauti „jedinstvos" šaukiamame mitinge ir kitos. Kadangi ryšio su Lietuva nebuvo, tai žinių negalima buvo tuo metu patikrinti.

Kremliaus išvystytas spaudimas prieš Lietuvos Aukščiausios tarybos deklaraciją, skelbiančią Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, prilygsta 1940 metų įteiktam ultimatumui, nors Kremlius tą ir neigia. Išeivijos spaudimas Baltiesiems rūmams ir kongresui yra realus kelias. Tad visi skambinkime ar siųskime telegramas.

A. Juodvalkis

DAINAVOS ANSAMBLIO DOVANA

Šis sekmadienis tarp visų džiuginančių žinių išskirtinas mums visiems, lyg tautinėmis spalvomis kalendoriuje papuošta mėnesio 25-toji diena. Dainavos ansamblis, minėdamas savo veiklos ir darbo keturiasdešimt metų sukaktį Chicagoje, įteiks dovaną — tautosakiniais žodžiais išdainuos savo gimtojo kraujo žemei. Ši dovana bus jų pastatymas „Kai papartis žydi".

Jei anksčiau kai kada pasisakydavome, kad chorų, ansamblių dalyvių amžiaus vidurkio metų skaičius kyla, nuogąstaudami, kad nematyti didesnio skaičiaus jaunesniųjų, dabar galime pasidžiaugti, kad Dainava yra vyresniųjų ir jaunesniųjų gražioje jungtyje. Jei anksčiau okupantų verčiami kai kas Lietuvoje savo rašliavoje mus visus vadino nudžiūvusia tautos šaka, tai dabar, geležinei uždangai sugriuvus, visi stebisi, kiek daug mūsų padaryta kultūros, švietimo, tautinio išsilaikymo bei pasiekimo srityse.

Dainavos ansamblis yra mūsų visų didysis tautinių siekių pasididžiavimas. Tai tėvų, senelių, persodintų į naują krašto žemę, vaismedžių derlius. Nuo ryto saulės patekėjimo iki vakaro tamsos keliuose žingsniai išsakė, darbo valandos planavo ir vykdė, nakties sapnai užrašė mūsų visų vieningą siekimą — išsilaikyti lietuvybėje, ją perduoti ateinančioms kartoms.

Šį sekmadienį, kovo 25 d., 3 val. po pietų Cicero Morton auditorijos scenoje pražydės paparčio žiedas. Su šiuo mūsų tautosakoje meilės žodžiais išrašytu įvykiu mes, vyresnio amžiaus, esame gerai susipažinę, išgyvenę, išdainavę naktis ir aušras. Rašytoja Danutė Bindokienė šv. Jono nakties žiburėlius paskleis savo tautosakiniame kūrinyje. Dirigento lazdele pasižymintis muzikoje Darius Polikaitis sujungs balsus į vientisą chorą, dailininkai Ada Sutkuvienė ir Sigitas Ramonas atskleis tėviškės vaizdus, amžina kultūrinės veiklos neramuolė Rasa Poskočimienė, „Spindulio" tautinių šokių vadovė, išves į sceną mūsų jaunystę, Liucija Buivydaitė-Ambrosini, pastatymo režisierė, nukels į tėviškės sodybas. Dainavos ansamblis širdžių jungtimi, jautriu išgyvenimu, lyg rankomis susiriš su Lietuva. mes visi pajusime tautos žmonių širdžių plakimą, vieną siekių ritmą. Už tai ir sakome Mėtai, Danguolei ir Ritai jų asmenyje visai valdybai ir ansambliui: „Mes mylime Jus". O kad tai ne žodžiai, mes užpildysime visas vietas Morton auditorijoje. Visi būkime mecenatais — Dainavos ansambliui skiriant dovaną ir minint veiklos 40 metų sukaktį.

Vyt. Kas.

Dainavos valdyba rūpinasi nauju spektakliu. Iš kairės sėdi; Juozas Vieraitis, Česlovas Geležiūnas ir Kazys Jankauskas; stovi: Aldona Jankauskienė, Nijolė Rūbienė, Mėta Gabalienė, Danguolė Ilginytė ir Rita Likanderytė.

Nuotr. **A. Plenio**

x **Lietuvių Bendruomenės socialinės tarybos** rengiamas „Labdaros vakaras" įvyks kovo 24 d., šeštadienį, Seklyčioje. Dėmesio atvažiuojantiesiems! Automobilius galima statyti mokyklos kieme (esančiame skersai gatvės).

x **„Lituanicos" tunto sueiga** bus balandžio 1 d., sekmadienį, Lietuvių centre Lemonte. Visi dalyvauja 9:30 val. ryto šv. Mišiose Lietuvių Misijos koplyčioje. Po Mišių sueiga centro sporto salėje. Skautai dalyvauja uniformuoti. Tėvai ir buvę tunto nariai kviečiami šioje sueigoje dalyvauti.

x **Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų** — Putnamo seselių rėmėjų rengiama metinė vakarienė bus gegužės 20 d. Jaunimo centre.

x **Lietuvių Bendruomenės** krašto valdybos posėdžiai, vadovaujami pirmininko dr. Antano Razmos, bus šį šeštadienį ir sekmadienį Bendruomenės būstinėje Marquette Parke.

x **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** kovo 30 d., penktadienį, poetas Kazys Bradūnas skaitys paskaitą „Poetai žemininkai". Kazys Bradūnas, Vytautas Mačernis, Juozas Kėkštas, Alfonsas Nyka-Niliūnas, Henrikas Nagys išleido savo kūrybos antologiją „Žemę". Kazys Bradūnas, pats būdamas „Žemės" redaktorius, nušvies bendrąją žemininkų grupės genezę, taip pat aptardamas kiekvieno poeto individualumus. Į paskaitą įterpdamas atskirų poetų — žemininkų eilėraščius, jis kartu atliks ir jų būdingiausių kūrinių rečitalį. Po paskaitos vaišės.

IŠ ARTI IR TOLI

J.A. VALSTYBĖSE

— **Dr. Ričardas Kontrimas,** Mission Viejo, Calif., buv. „Draugo" romano premijos mecenatas, su kongresmanų delegacija lankėsi Lietuvoje ir jiems vertėjavo. Anot jo, kongresmanai pasipiktinę sovietų trukdymais patekti jiems į Lietuvą stebėti rinkimų ir iš antros pusės susižavėję Lietuvos lietuvių solidariom pastangom atkurti nepriklausomą valstybę. Jie visi taip pat pasiryžę dirbti dėl Lietuvos laisvės. Šiuo metu Atstovų rūmuose organizuoja „Baltic caucus", kuris dirbs artimame kontakte su Amerikos pabaltiečiais. Visi Lietuvoje buvę kongresmanai pasigenda stipresnės veiklos Washingtone. Iš antros pusės, Vilniaus radijas vasario 25 d. pranešė, kad vienas oficialus LB atstovas iš Amerikos Vilniuje aštriai puolęs Amerikos kongresą, kuris buvęs „kurčias" Lietuvos reikalams.

— **Dalila Mackialienė** iš St. Petersburg, Floridos, atvyksta į Los Angeles ir balandžio 1 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje atliks literatūrinės popietės programą. Mackialai gan daug metų yra gyvenę Los Angeles, Dalila buvo Los Angeles dramos sambūrio režisierė ir visų kultūrinių renginių talkininkė. Kultūrinę popietę balandžio 1 d., sekmadienį, organizuoja Los Angeles neolituanai. Programos pradžia 12:30 v. p.p.

— **Dail. inž. Mikalojus Ivanauskas,** gyv. St. Petersburg Beach, Florida, vasario pabaigoje buvo ištiktas širdies priepuolio ir ligi šiol gydosi ligoninėje.

— **Stasys Lozoraitis,** Lietuvos pasiuntinys Washingtone, buvo nuvykęs į Brooklyną ir Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjime Kultūros Židinyje vasario 18 d. pasakė pagrindinę kalbą.

— **A. a. dr. Benediktas Jankauskas,** 83 metų amžiaus, mirė savo gyvenvietėje vasario 27 d. Fort Solanga, N.Y. Velionis ilgus metus po antro karo dirbo kaip gydytojas psichiatrinėje ligoninėje Long Island. Liko nuliūdime žmona Magdelena, seserys dr. Jadvyga Vytuvienė, Zosė Alienė ir Vokietijoje Elena.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.